

WESTERN ROMAN

LASO

cijena 25d broj 505

VUČJI ČOPOR

John J. McLaglen

VUČJI ČOPOR

LASO 505

John J. McLaglen: **VUČJI ČOPOR**

Naslov originala: **VIGILANTE!**

Recenzija: Danko Oblak, književnik

Copyright: John J. McLaglen, posredstvom VPA, Zagreb

Prijevod: Tomislav Odlešić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE Josip Adaković, dr. Vladimir Anić, dr. Adolf Dragičević (predsjedavajući), Nenad Brixy, Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a „Vjesnik“ n.s.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva: „Laso“, Redakcija „Romani i stripovi“, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost „Vjesnik“ n.s.o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) „Vjesnikova“ Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1300 d ili 1170 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 650 d ili 585 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR „Vjesnik“, Interna banka, s oznakom za „Laso“. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 27,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za „Laso“).

Ekonomska propaganda: „Vjesnik“, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 13.000 d c/b stranica 9000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 505 izlazi 17. 06. 1983.

I

Jed Herne je čučao i odmarao se. Straga je podigao ovratnik teškoga kaputa, te mu se po njemu rasula glatka crna kosa. Na sljepoočicama su je već prošarale sive vlasi.

Skrenuo je s puta i zavukao se, stotinjak metara dalje, u malenu jarugu, kako bi on i konj mogli malo predahnuti. Zapalio je vatricu i skuhao kavu. Napojio je konja iz velike čuture, privezane o jabuku sedla.

Nastojao je što bolje prikriti vatru. Znao je da u divljini nije pametno privlačiti pažnju na sebe. Sudeći prema pričanju, stranci nisu osobito poželjni s ove strane rijeke Yellowstone. Navodno su bogati rančeri vrlo razdražljivi.

U koricama mu je nadohvat ruke bio velik kolt. Držak mu se sjao od upotrebe. Mogao mu se, bude li potrebno, u tren oka naći u šaci.

Još jedan se dan približava kraju. Ne uspije li ubrzo zaraditi nekoliko dolara, neće moći obnoviti zalihe.

Popivši kavu, propusti između zuba taman talog. Godio mu je njegov gorki okus. Pro-

matrajući šaku što je držala lončić, vidio je na njoj žilice i žuljeve. Namršti se: šaka mu već nalikuje na staračku.

Nije to čudno. Šaka mu je bila kao u odrasla muškarca kad je navršio tek deset godina. Od rada. Majka mu je umrla pri porođaju, početkom četrdeset četvrte. U jesen iste godine odjahao mu je otac u indijansko područje i više se nije vratio.

Doduše, Herne ga se nije ni sjećao. Othranila ga je majčina neudata sestra, no bila je tako slaba da se morao, uglavnom, brinuti sâm o sebi otkako je prohodao.

S petnaest je godina prvi put ubio čovjeka.

Spusti ločnic na zemlju blizu žeravice. Rodio se početkom četrdeset četvrte, a sada je osamdeset četvrta. I to već pri kraju!

Strese glavom. Nije morao brojiti godine da bi znao koliko je star. Vidio je svoju dob vrlo jasno na licima ljudi koji su buljili u njega kao da bi trebalo da već bude mrtav; na licima ljudi, koji bi, raspitujući se gdje bi mogli unajmiti ne-

kog revolveraša, čuli njegovo ime i odmahнули, smatrajući ga prestarim i presporim; na licima ljudi koji u krčmama dobivaju besplatno piće pripovijedajući priče o legendi zvanoj Lovac Herne i ne obazirući se na činjenicu da je on još živ.

Ustane i počne zemljom zatrpavati vatru. U tom času začuje zvuk. Osjetila mu se odmah probude. Činilo mu se da čuje neka kola. Po svoj prilici vuku ih dva konja.

Pride svom konju i izvuče iz navlake na sedlu dugocijevnu pušku „sharps“ i brzo se popne do vrha uzvisine.

Ugleda kola. Konji su jednolično kaskali. Na uzdignutom su sjedalu sjedila dva muškarca. I u stražnjem je dijelu kola bio netko. Nakon nekog je vremena razabrao ženu svijetle kose, koja joj je padala na ramena. Ispružila je ruke kao da drži nešto u njima. Koliko god se trudio nije mogao razabrati što drži. Povuč se malo i priljubi uz tlo. Nema smisla da ga opaze.

Prativši pogledom kola, zakloni lijevom rukom oči kako mu ne bi smetale posljednje rumene sunčeve zrake. Sada je vidio ženu vrlo jasno i razabrao je da drži dijete.

Počne se povlačiti ali se zaustavi. Začuo se nov zvuk, dublji, glasniji. Priljubivši uho uz tlo, prepozna topot kopita.

Jahači.

Kad je pogledao prema jugozapadu, upravo su se pojavili na vidiku prvi od njih. Jahali su po dvojica, u koloni, kao konjanička četa.

Kola su se zaustavila. Jedan od muškaraca na njima nagne se u stranu kao da želi posegnuti za puškom, ali mu suputnik reče nešto, pa on odustane.

Jahači su stigli već gotovo do njih. Topot kopita bio je sve glasniji.

Desetorica, dvanaestorica, šesnaestorica... Herne izbroji devetnaest jahača što su u galopu prolazili mimo kola s obje strana. Prošli su tako blizu kola da su, po svoj prilici, topotom zaglušili one na njima. Iza njih se podigao gust oblak prašine i prekrio kola poput siva plašta.

Herne povuče cijev puške s grebena na koji ju je naslonio. Kad se prašina razišla, ugleda ženu kako privija dijete na prsa i nagnje se nad njega. Muškarci su gledali za jahačima. Lica su im bila blijeda. Herne je vidio da otvaraju usta, no nije mogao čuti što govore.

Pogleda udesno. Put je opet bio slobodan. Od jahača je ostao samo oblak prašine na sjeveroistoku.

Razmišljao je. Nalikuju na vojsku, ali nisu vojnici. Ipak je riječ o nekakvoj organiziranoj skupini. Svi nose jednake dugačke kapute, onakve sivkaste kapute kakve je već vidio na nekim velikim imanjima. Imaju visoke šešire sa zavrnutim obodom, a naoružani su, koliko se moglo vidjeti, novim vinčesterkama.

Nisu prava vojska... ali su nečija vojska, nema sumnje.

Kola su produžila na jugoistok prema Powdervilleu. Herne htjede na trenutak kre-

nuti za njima i raspitati se o onim jahačima koji su malo-prije projurili mimo. No, gotovo odmah se predomisli.

Prvo, po svoj prilici svi na kolima još su uzdrmani i nisu raspoloženi za razgovor sa strancem. Drugo, ionako će uskoro doznati istinu o jahačima. Takva naoružana skupina ne može ostati tajnom.

Možda ću se čak zaposliti kod njih, mislio je Herne dok se vraćao konju. Doduše, nekako mu se nije svidjela ta pomisao.

Gurne pušku u navlaku, pri-tegne kolan, spremi lončić u bisagu i, uhvativši se za jabuku sedla, stavi nogu u stremen pa se podigne u sedlo.

Kad je dojahao do vrha uzvisine, na putu nije više bilo nikoga. Dočekalo ga je samo okruglo, tamnocrveno sunce. Na vjetriću se lelujala trava.

Dotakne petama konja i počne se spuštati prema putu.

II

Powderville je bio tipičan stočarski gradić. Budući da kroza nj nije prolazila željeznička pruga, nije doživio velik procvat, no pruga je ipak bila tako blizu da je imao koristi od nje. Protezala se stotinjak kilometara sjeverno.

Smračivalo se kad je Herne zaustavio dorata na brdu iznad grada i zagledao se dolje. Mjestimice su gorjeli fenjeri i petrolejke. Neki su svijetlili u šatorima na rubu naselja, gdje su se smjestili ljudi koji si nisu mogli priuštiti nikakav bolji

zaklon. Ondje su živjele obitelji nezaposlenih.

Traže posao kao i ja, pomisli Herne. Samo, ja nemam obitelji. U glavi mu se probude uspomene, stegnu ga poput omče. Strese glavom, kao da će ih se tako osloboditi.

Odozdo se začuje plač nekog djeteta, potom vikne neki odrastao čovjek. Čula se pljuska. Nekoliko je sekundi bilo tiho, a onda se dječji plač nastavi, glasniji i još uznemireniji.

Herne pogleda glavnu ulicu i razabra krčme i prodavaonice, restoran i nekakav hotel. Iza njih su se, malo udesno, krila vjetrenjače isticala nasuprot ljubičastom nebu.

Trzne uzdama i tiho se obrati konju, te krene nizbrdo.

Na objema stranama široke ulice postojao je drven nogo-stup. Tu i tamo vidjele su se prečke za vezanje konja. Projaše mimo brijanice, u kojoj je vlasnik stajao kraj vrata i strpljivo čekao mušterije. Na susjednoj je kući pisalo pogrebnik. Herne nasluti da su brijanj i pogrebnik ista osoba.

Kiselo se nasmiješi sjetivši se priče što ju je jednom čuo, priče o takvu čovjeku koji je, kad god bi mu zapeli pogrebnički poslovi, nespretno rukovao britvom pri brijanju. Istinita ili ne, priča je bila zgodna.

Ugledavši natpis »Stočarova gostionica«, Herne osjeti žed. Pa, ipak, produži prema javnoj konjušnici. Ujahavši u dvorište, spusti se s dorata.

U susret mu dođe čovjek s vilama u rukama. Vukao je lijevu nogu. Bio je tridesetak cen-

timetara niži od Hernea i škiljio je u njega nekoliko časaka prije nego što je progovorio.

— Imate straga jedno slobodno mjesto — prozbori. Glas mu je bio piskav.

Herne pogleda mimo njega i spazi najmanje četiri slobodna mjesta, no nije se htio prepirati o tom.

— Napojite ga i nahranite. Osim toga, pošteno ga istrlijajte. Prevalio je dalek put.

Konjušar ga pogleda suživši oči.

— Mislite da ja to ne vidim? Znam ja svoj posao, stranče. Po svoj prilici bolje nego vi svoj.

— Odmjeri Hernea od glave do pete i zapazi da mu je kaput pokrpan, a čizme oguljene. — To jest, ako uopće imate neki posao.

Herne mu htjede odgovoriti, ali zaključi da se to ne isplati. Zar je važno starčevo brbljanje?

— Konj vam je potreban ujutro? — zapita konjušar.

— Vjerojatno će mi biti potreban.

Konjušar kimne i počese se po obrazu.

— Ja sam ovdje jedan sat prije svitanja — reče. — Svakog dana. Padala kiša ili sjalo sunce, ja sam...

Medutim, Herne se već okrenuo i vraćao prema ulici, ostavivši iza sebe starčevo mrmljanje kao otpalo jesensko lišće.

Gurnuvši vrata krčme, koja su se otvarala vrlo lako, brzo ude i korakne u stranu. Zastane. Dočeka ga uobičajena polutišina. Lica se okrenu prema njemu.

Pustio je da ga gledaju i zato je vrijeme promatrao unutrašnjost krčme. Tezga se protezala duž stražnjeg zida, a kraj nje su bile stube što su vodile na prvi kat. Samo trećina je stolova bila zauzeta. Gorjele su četiri petrolejke, dvije na tezgi i dvije su visjele sa stropa.

Herne pogleda lica i zadrži pogled na njima tako da su se svi okrenuli opet prema svom piću.

Bili su to uglavnom kauboji. Dvadesetogodišnjaci i tridesetogodišnjaci. Kraj jednog od triju prozora sjedila su dva starca i igrala domino. U krčmi nije bilo nijedne žene.

Herne raskopča kaput i krene između stolova prema tezgi, ne žureći se i jasno pokazujući korice s revolverom.

— Pivo!

Goste su posluživala dva pipničara, jedan mršav, a drugi debeo, obojica niski. Brzo su se pogledali, a onda debeli korakne naprijed i natoči Herneu pivo, obrisavši najprije čašu prugastom krpom što mu je bila prebačena preko ramena. Potom se povuče i nasloni opet na police s bocama i čašama.

Herne iskapi nadušak pivo.

— Viski! — promrmlja.

Pipničari se opet pogledaju. Ovaj put mršavi posegne iza sebe i uzme s police bocu. Obriše čašicu krpom, obješenom preko lijeve ruke, i natoči piće.

Herne zabaci glavu i isprazni čašu. Viski je bio jak i pekao mu grlo. Kad mu je stigao do želuca, počeo ga je ugodno grijati.

Baci nekoliko novčića na tezgu.

— Mogu li dobiti ovdje neko jelo? — zapita.

— Odrezak s krumpirom...

— ponudi debeli.

— Šunku s jajima... — reče mršavi.

— Pitu od mesa i grah...

— Piletinu...

Herne podigne ruke i prekinе naizmjenično predlaganje jela.

— Dobro, donesite mi odrezak s krumpirom i ispecite na odresku dva jaja — reče. — Popit ću još jedan viski, a kad jelo bude gotovo, još jedno pivo. U redu?

— Pogleda jednog, pa drugog. Obojica kimnu. Debelomu zadršće želudac, možda pri pomisli na jelo.

— Uzmite koliko je potrebno — promrmlja Herne pokazavši na kovani novac.

Kad je sjeo za stol kraj desnog zida, imao je još dva dolara i petnaest centi. Vjerojatno ga noćenje i doručak neće stajati više od jednog dolara. Za konja će platiti sedamdeset pet centi, kupanje i brijanje stajat će ga dvadeset pet centi. Dakle, ostaje mu još petnaest centi na putu do prosjačkog štapa.

Odrezak je bio vrlo ukusan. Već dvije-tri godine nije jeo tako scčno meso. Tko zna kad će mu se ponovo ukazati prilika da okusi nešto takvo?

Upravo je skupljao kruhom sok od mesa i žumance na tanjuru kad udoše u krčmu još dva gosta, vrlo mlada. Nijednom od njih nije bilo više od osamnaest godina. Možda su

bili braća. Kimali su i pozdravljali nekoliko kauboja dok su išli prema tezgi. Jedan od njih, čupave žute kose, pogleda Hernea i u očima mu se pojavi napetost. Kao da su mu se i svi mišići odmah napeli.

Onaj drugi, koji se nije obazirao na Hernea, nasloni se laktom na tezgu i naruči dva viskija. Nosio je opasač visoko, a korice su mu bile na lijevoj strani, okrenute obratno tako da je, očito revolver izvlačio desnom rukom.

I žutokosom su korice bile previsoko da bi mogao brzo izvući oružje. Revolverski mu je držak bio bliži laktu nego šaci. Kao i većina kauboja, nosili su revolvare zato da bi mogli ustrijeliti čegrtušu ili zeca. Nosili su ih zato što su ih nosili i drugi. Čovjek bez oružja smatrao se slabićem.

Herne popije ostatak piva i zakašlje. Mladići ga odmah pogledaju i prozbore nešto. Pozovu mršavog pipničara i postave mu nekoliko pitanja.

Premda je gledao pred sebe, Herne ih je vidio krajičkom oka. Pitao se zbog čega su se tako uznemirili vidjevši stranca. Čega se boje?

Ostalo mu je još malo viskija, pa ga je pijuckao vrlo sporo. Nije još bio raspoložen za spavanje. Jašući sâm kroz divljinu, zaželio se društva i utjehe, topla trbuha koji bi mogao zagrliti i nasloniti na njega glavu. Iako se, sudeći prema svemu u »Stočarevoj gostionici« ne mogu naći takve žene, zacijelo ih ima u nekoj drugoj krčmi u gradu.

Uto se dogega do stola debeli pipničar i pobere tanjur i praznu čašu za pivo.

– Želite li još nešto?

Herne zatrese glavom i nagne se natrag tako da se stolica podigla na stražnje noge. Za trenutak se činilo da će debeli kazati još nešto, no brzo se predomislio.

Herne ostane sjediti za stolom, držeći u ruci gotovo praznu pašu. Prošao je cio sat. Gosti su dolazili i odlazili, ali se njihov broj, uglavnom, nije mijenjao.

Ona su dvojica za tezgom čavrljala i pijuckala sve glasnije i glasnije. Herne bi pokatkad razabrao poneku riječ. Očito su se zadirivali. Njihov mu se razgovor nije činio osobito zanimljivim. Da ga žutokosi nije pri ulasku pogledao onako napeto, ne bi se više ni obazirao na njih.

Iznenada se širom otvore vrata i polako uđu šestorica ljudi. Herne se nagne naprijed tako da su se sve četiri noge stolice našle na podu. Pri tom pusti čašu i počne oprezno povlačiti ruku prema rubu stola.

Ovaj put nastane u krčmi grozna tišina.

Došljaci su stajali između vrata i prvih stolova. Petorica su imala na glavi visoke šešire, šesti je lupkao šeširom o nogu držeći ga u lijevoj ruci. Dugački su im kaputi skrivali revolvere, koje su po svoj prilici nosili, ali četvorica su držala u rukama puške. Dvojica bez pušaka nosili su preko ramena lasa.

Herne pogleda tamo kamo su svi gledali. Mladići su se za

tezgom uspravili. Žutokosom se na licu vidjela napetost kao i pri ulasku.

– Matthews!

– Što hoćete od nas? – Žutokosi htjede odgovoriti odrešito, ali mu je glas zvučao muklo.

– Vrlo dobro znate što hoćemo! Upozorili smo vas.

– Ma nemojte!

Prijatelj pokušava smiriti žutokosog. Položi mu ruku na nadlakticu, ali je žutokosi strese sa sebe.

– Trebalo je da poslušate upozorenja – nastavi onaj koji se lupkao šeširom po nozi i baci laso s ramena na obližnji stol.

– Zaboga! – uzvikne prijatelj žutokosoga – nećete valjda...?

Onaj koji je bacio laso nasmiје se glasno. Bilo je sasvim jasno da će uživati u onom što se priprema.

Herne počne spuštati ruku sa stola, ali se odmah okrenu prema njemu dvije puške. Nije to bio napad već samo upozorenje. Zaustavio je ruku. Ne tiče ga se to. Dokle god ga ne diraju.

Onaj koji se smijao pogleda preko ramena.

– Uхватite ih, momci! – reče.

Čim su njegovi ljudi koračnuli, kauboj kraj žutokosoga potraži spas u bijegu. Znao je da ne može nikako doprijeti do vrata, pa je potrčao prema najbližem prozoru. Jedan čovjek prinese pušku ramenu, ali ne opali. Kauboj sagne glavu i ispruži ruke, spreman da skoči naglavce kroz staklo i pokuša pobjeći.

Bio je metar i pol od prozora i već su mu se noge odvojile od poda kad je vani odjeknuo pucanj. S druge strane prozora opalio je iz sačmare netko tko je stražario na ulici.

Već u zraku, kaubojevo se tijelo podigne još više i trgne natrag. Za trenutak se činilo da leti. Tada se stropošta na stolicu i slomi joj dvije noge. Jedna mu se noga trgne još dva-tri puta i umiri. Sačma mu je izrešetala lice i prsa.

U krčmi je opet bilo tiho kao u grobu. Žutokosi pomakne ruku centimetar-dva prema revolveru o boku. Najmanje tri puške ustrijelile bi ga prije nego što bi uspio uperiti revolver.

Herne popije posljednje kapi viskija.

— Uzmi uže! — naredi onaj bez šešira.

Žutokosi zatrepće očima, kolebljivo napravi dva koraka, očito uplašen da će pucati u njega čim se pomakne, a onda uzme sa stola laso.

Gologlavi se predvodnik skupine nasmije. Sablasno i resko kao i prije. Herne ga pogleda pažljivije. Visok oko stotinu i osamdeset centimetara, imao je žilavo lice i bio težak sedamdeset do sedamdeset pet kilograma. Lice mu je bilo mršavo, visokih jagodičnih kostiju, a nos donekle iskrivljen, kao da mu je u mladosti bio slomljen.

— Donesi uže ovamo! — progovori on lijevom stranom usta.

Dvojica s puškama koraknu odmah u stranu kako bi pratili žutokosog. Stigavši do stola pred vodom, zaustavio se. Držao je laso u desnoj ruci.

Desna mu je noga bila samo desetak centimetara od lokve krvi koja je istekla iz mrtvog prijatelja. Pogledavši unakaženo tijelo, najednom se malo poguri. Ruku u kojoj je držao konopac prinese ustima, a drugom se uhvati za želudac.

— Boga mu, povraćat će!

— Prokleta kukavico!

Žutokosi naglo ispruži desnu ruku i ošine lasom po licu vođu koji zatetura natraške, viknuvši iznenađeno. Istovremeno udari nogom stol i odbaci ga u najbližu dvojicu. Odglumi da će potrčati naprijed i baci se na pod.

Prasne puščani hitac i metak se zabije u zid ne baš daleko od Hernea.

Žutokosi ustane, držeći se pogureno. Us pio je izvući revolver brže nego što je očekivao Herne. Ispali hitac kojim nije, koliko se moglo vidjeti, pogodio nikoga i jurne prema vratima.

Dvojica se ljudi automatski maknu u stranu i omogućće mu prolaz.

— Zaustavite gada!

Žutokosi je bio udaljen još samo metar i pol od vrata kad mu je puščani metak probušio list lijeve noge i gotovo ga srušio.

Naletjevši na zid kraj vrata, mladić opsuje, podigne revolver i opali u istom trenutku kad ga je pogodio drugi metak. Ovaj put mu je tane ušlo među rebra i izišlo ispod lopatice.

Revolver mu ispadne iz šake. Glava mu nemoćno klone u stranu.

— Pogledajte je li živ.

Nitko se ne pomakne dovoljno brzo.

– Rekoh, pogledajte je li živ!
– gotovo je vrištao voda.

Jedan od naoružanih ljudi podigne žutokosomu kapak, zatim mu stavi ruku na srce.

– Živ je – reče.

Vodin je smijeh nalikovao na zavijanje kojota kad nanjuši žrtvu.

– Izvrsno – prozbori. – Neka ostane živ dok ga ne objesim!

Herne osjeti ledene žmarce na vratu. Želucem mu se proširi val gađenja. Što god učinio, mladić nije zaslužio takav postupak.

Kao što sam već u početku zaključio, ne tiče me se to, mislio je. Nema smisla nagaziti na tuđe govno ako se može zaobići. Pogotovu kad bi se trebalo suočiti s najmanje šest smrtonosnih cijevi...

III

Tanak pramen svjetla što se probijao kroz teške zastore padao je koso preko kreveta. Preko žutog pokrivača, Herneove mišićave podlaktice, neobrijanog obraza i lijeve vjede.

Oko se otvori i zatrepće. Herne ga pospano protrlja i polako se okrene na leđa. Vani je bilo vrlo tiho.

Zavrne pokrivač i spusti noge na hladan pod. Ustane i povuče zastor u stranu. Sunce se još nije diglo iznad obzorja, ali se nebo na istoku rasvijetlilo.

Natoči hladne vode iz vrča u staru zdjelu i umije se. Potom obuče dugačke gaće i pri tom zapne palcem za istu prokletu

rupu za koju je zapinjao svaki dan. Već ju je znatno proširio. Opsuje i napravi kiselo lice, a onda posegne za čarapama. Nosio je tamnosmede hlače i već izbljedadju crvenu košulju.

Uzme opasač i brzo ga zakopča, zatim sveže korice kožnatom uzicom za nogu. Izvuče revolver i zavrti ga nekoliko puta oko kažiprsta, a onda okrene dlanom bubanj, uživajući u škljocanju. Napokon vrati kolt u korice i navuče usku kožu preko kokota.

Makne u stranu stolac kojim je, namještivši ga pod kvaku, ukliještio vrata prije spavanja. Izide iz sobe. U susjednim trima sobama nije još bilo nikakvih znakova života. Ni u prizemlju nije bilo nikoga. Očito će još morati pričekati neko vrijeme na doručak.

Izide na ulicu.

Sunce je započelo svoje putovanje nebom. Na istoku se sve prelilo narančastom bojom. Zrak je bio leden. Puhao je vjetar.

U donjem su dijelu ulice lajali psi i mnogi su prozori bili osvijetljeni. Negdje je kukurikao pijetao. Herne side s nogostupa i zaputi se prema konjušnici. Približivši joj se na stotinu metara, zastane. Pažnju mu je privuklo nešto iza nje. Na najnižem je krilu vjetrenjače na rubu grada visjelo nešto.

Ubrza korak, ne skidajući pogled s vjetrenjače. Uskoro je razaznao o čemu je riječ: O krilo je bio obješen žutokosi. Već odavno ukočen. Tamnocrvena lica. Kosa mu je, nekako, izgubila sjaj. Možda zbog svita-

nja. Sada se doimao još mladim, gotovo poput dječaka.

Međutim, pri pokušaju da pobjegne nije se vladao kao dječak. Prije bi se moglo reći da je postupio kao odrastao, snalažljiv muškarac.

Herne osjeti grižnju savjesti zato što se nije umiješao i pomogao mu. No odmah mu se vrati staro pitanje: kakva bi to imalo smisla? Vjerojatno bi ga bili ustrijelili ili objesili.

Nehotice opipa vrat. Vješanja se bojao više nego bilo kakve druge smrti.

Začudo, prije je vrlo rijetko razmišljao o smrti, a sada, kad je navršio četrdeset godina, ta mu misao prolazi sve češće kroz glavu. Nameće se.

Žutokosomu je na prednjoj strani košulje bila pričvršćena cedulja. Onaj tko je pisao nije, očito, bio osobito vičan pisanju, ali se ipak mogao pročitati tekst:

•Upozorenje! Ovo očekuje svakoga kradljivca stoke!•

Protrlja ruke, žaleći što nije obukao kaput. Imao je dojam da je sve hladnije umjesto toplije. Vjetar je puhao sve jače. Uskoro će pokrenuti teška krila vjetrenjače i vrtjeti ih s njihovim jezivim upozorenjem.

Herne se počne vraćati glavnom ulicom.

Pred konjušnicom je stajao stari konjušar. Reče nešto, ali ga Herne nije razumio. Odmahnuvši rukom, Herne produži mimo njega. Privremeno nije bio raspoložen ni za kakav razgovor, pogotovu ne s nekakvim svadljivim starcem.

Zaobide nogostup pred »Stočarevom gostionicom«, izbjega-

vajući sapunastu vodu što ju je debeli pipničar izlio kako bi mršavi mogao oprati daske.

Vrati se u pansion, gdje su u blagovaonici dva čovjeka sjedila za zasebnim stolovima. Oklijevao je nimalo raspoložen za jelo. Kad se već počeo penjati po stubama, ovlada njime zdrav razum. Doručak je već platio, a nema toliko novca da bi ga mogao rasipati.

Sjedne nasuprot vratima, blizu prozora s lijeve strane. Tako je mogao vidjeti svakoga tko uđe u prostoriju ili se približi kući. Doduše, nije očekivao ništa posebno, već je to bila samo navika. Uobičajen oprez.

Ostala su dvojica u blagovaonici bila mlada od njega desetak godina. Onaj u uglu, koji je imao na sebi uredno smeđe odijelo, s izglačanim hlačama kao da ih je cijelu noć držao ispod strunjače, doimao se kao trgovački putnik. Vjerojatno je prodavao viski. Lice mu je bilo vedro i bistro, a oči plave i sjajne kad je uzvratio Herneov pogled.

– Dobro jutro – reče odmah. – Doduše, jutro nije baš najljepše.

Herne kimne u znak slaganja i skrene pogled u stranu, ne želeći razgovor, pogotovu ne sa čovjekom koji je zbog svog zanimanja vrlo brbljav.

Drugi je čovjek čitao otrcane novine, koje su izgledale tako kao da ih je već mnogo puta pročitao. Herne razabere na vrhu preklopljene stranice riječi »St. Louis«.

Čovjek opazi da ga Herne promatra, izviri iznad ruba

novina i brzo se sakrije opet iza njih. Imao je čupave obrve, krupne smeđe oči i kvrgav nos. Nosio je tamnoplav kaput, sive hlače i skupe čizme, koje je čak ulaštio. Da se vladao drukčije, Herne bi i njega bio proglasio trgovcem.

– Doručak se sastoji od šunke s jajima, kruha i kave – progovori žena stojeći na vratima.

Herneu se odmah okrene želudac.

– Odričem se jaja – reče nakreveljivši se.

– Što je? Iznevjerio vas je želudac? – izusti ona i osmjehne se. Na desnom joj se obrazu pojavi jamica. – Vjerojatno ste previše popili u „Stočarevoj gostionici“.

– Nešto drugo mi je naudilo – odvrati tiho Herne. – Nije piće krivo.

Žena gurne prazan pladanj pod ruku i pogleda ga zamišljeno. Trgovački se putnik otvoreno zabuljio u njega. Za trenutak se spuste novine i pojave uznemirene smeđe oči pod čupavim obrvama.

Napokon se žena okrene.

– Odrezat ću vam komad šunke više nego drugima – reče na odlasku. – Kao naknadu za jaja.

Herne je šutke sjedio i čekao da se ona vrati. Na ulici je, kako je prolazilo vrijeme, bilo sve življe. Netko dotrči iz smjera vjetrenjače, vičući glasno. Nisu se mogle razabrati riječi, ali je Herne već naslutio o čemu je riječ.

Otvarali su se prozori. I drugi su ljudi sada trčali i vikali. Trgovački putnik izađe iz

pansiona. Pokuša zaustaviti nekoga i doznati što se zbiva. Zašuškale su novine.

Uto žena donese Herneu doručak na pladnju. Pogledao ju je kad se nagnula nad stol. Sinoć ga se nije osobito dojmila, ali jutros je zapazio srdačnost koja mu se vrlo svidjela.

– Nadam se da će vam prijati – reče ona, pokazavši glavom na dvije debele kriške pržene šunke. – Skinula sam slaninu koliko god sam mogla. Kava vam je jaka i...

– Nevjerojatno! – uzvikne trgovački putnik, stojeći sada na uličnim vratima. – Navodno je obješen neki čovjek. Na vjetrenjači!

Gledao je lica, čekajući da njegova vijest postigne želje željeni učinak.

– Zaboga... Na vjetrenjači? Jeste li sigurni?

Herne je šutke žvakao suh kruh. Odreže komad šunke i nabode ga vilicom.

– Priča se da je krao stoku. Uхватili su ga sinoć u krčmi.

Žena pogleda Hernea, koji je mirno, ne trepnuvši okom, jeo.

– Kradljivac je to i zaslužio – nastavi trgovački putnik. – Navodno su krađe stoke najpodlija vrsta krađe. Čovjek marljivo radi i uzgaja goveda, a onda mu ih netko otme ispred nosa.

– Nisu sve krađe stoke jednake – promrmlja žena.

– Svakako. Međutim, krivca je trebalo predati zakonu...

– Nema u Powdervilleu zakona. Nikakva drugog zakona osim Drummondova. – Žena žustro iziđe iz blagovaonice tako da joj se trgovac jedva maknuo s puta.

— Zaista ne razumijem... Mislím, tko je taj Drummond? Znáte li vi?

— Ne znam. — Herne stavi opet zalogaj šunke u usta. Prijala mu je mnogo bolje nego što je očekivao.

— Ne znam ni ja — javi se oprezno i uznemireno glas iza novina.

— Vjerojatno ću uskoro doznati o komu je riječ — reče trgovac sjedajući. — Ako je to neki ugledan čovjek, svakako ću ga posjetiti poslovno. — Pogleda Hernea i onoga drugog. Premda se činilo da im je obijici dosadan, to ga nije nimalo pokolebalo. — Znáte, ovo mi je područje nepoznato. Do sada sam radio u okolici Minneapolisa i St. Paula. No, budući da se širi željeznička mreža... — Raširi ruke. — Svugdje gdje dopre pruga, može se naći nov posao. Baš zbog toga je ova zemlja divna. Bit će još divnija. Može se prodavati i kupovati, prodavati i kupovati. Zastane opet i ustane. — Ponajviše prodajem žestoka pića. Njih i donekle vino. Dakako, ovdje još nije velika potražnja za njima. Imam na svojim kolima i druge robe. Raznih lijekarija, parfema, osobito za žene. Svakakvih košulja. Neke su svilene, za posebne prilike. Zatim imam stvari od meke kože...

Herne bučno spusti na tanjur nož i vilicu i gnjevno se osvrne.

— Oprostite ako vam... — prozbori trgovački putnik.

— Slušajte, ako budemo htjeli kupiti vašu robu, javit ćemo vam. Zasad želimo samo da prestanete klepetati. —

Herne se digne i uzme sa stola šalicu kave. — Imate li u svom tovaru kakvih čepova? Dovoljno velikih da začepite ta svoja usta koja ne možete, čini mi se, nikako zatvoriti.

Izade iz blagovaonice, ponijevši kavu, a trgovac je zabezegnuto zinuo i začudo, zanijemio.

Kad je ušao u kuhinju, vlasnica prenoćišta se naginjala nad slivnik i prala posude. Dok se nije okrenula, promatrao joj je obris čvrste stražnjice pod šarenom haljinom. Taj mu se prizor veoma svidio.

Ona pogleda preko ramena, a jedan joj čuperak svijetlosmeđe kose padne na čelo. Opozivši šalicu u njegovoj ruci, mahne glavom ulijevo.

— Ondje vam je lončić — reče.

— Hvala. Nisam, zapravo, došao zbog toga. — Ipak, prišao je lončiću i dolio kave.

— Niste se, valjda, predomislili što se tiče jaja?

— Nisam.

Ona podigne desnu ruku i vrati uvojak na svoje mjesto. Zamrljala se sapunicom, ali se Herneu, nekako, činila još privlačnijom.

— Onaj trgovac viskijem brblja previše za moj ukus.

— Da, istina je. — Ona se nasmiješi i opet uroni ruku u vodu. — Trebalo je da ga čujete sinoć za večerom... A, da, tada ste bili u krčmi.

Herne popije nekoliko gutljaja kave, šutke je gledajući preko ruba šalice.

— Što se dogodilo? — upita ga.

Ispričao joj je.

– A kod vjetrenjače?

I to joj je ispričao.

Ruke joj više nisu bile u vodi. Izvukla ih je i čvrsto sklopila pred sobom.

– Mogla bih upitati: kako su to mogli učiniti? Međutim, odgovor je suviše lak... takvi su ljudi zvijeri.

– Kakvi ljudi?

– Ljudi koji iznajmljuju svoj revolver. Ljudi koji ubijaju zbog novca. I uživaju pri tom.

Herne se premjesti s noge na nogu.

– Možda ne uživaju u ubijanju baš svi oni koji iznajmljuju svoje revolveraške sposobnosti – napomene.

– Ako ne uživaju, zašto to onda rade? – odvрати mu ona odmah.

– Ako ne postoji nekakav drugi način...

– Postoji, dakako, drugi način! Mora postojati. Kako će se razviti ova zemlja ako odgovor na sve bude revolver?

Više se nije smiješila, nije bila vesela ni srdačna. Zelenkaste su joj se oči vatreno sjale.

Herne brzo popije kavu, pitajući se što joj se dogodilo u prošlosti, što je uzrokovalo takvu srdžbu.

– Hvala vam – reče joj, stavi šalicu na ormarić i krene prema vratima.

– Čekajte malo!

Kad se napola okrenuo, opazio je da promatra njegov kolt u koricama kao da ga vidi prvi put. Upalo joj je u oči da su koricice nisko i revolverski držak nadohvat ruke i shvatila je značenje.

– Što radite u Powdervilleu?

– upita ga.

Herne slegne ramenima i potpuno se okrene prema njoj.

– Samo sam u prolazu – odgovori.

– Lažete! – približi mu se dva koraka i podigne ruku kao da će ga ćušnuti. – Lažete! Namjeravate se zaposliti kod Drummonda!

– Ne poznajem nikakva Drummonda.

– Sinoć ste bili s njegovim ljudima u krčmi.

– To ne znači...

– Meni je to sasvim dovoljno.

Zamahнула je rukom, ali ju je čvrsto uhvatio za zglavak. Osjećao je na licu njen topli isprekidani dah i vidio dizanje i spuštanje jedrih grudi. Pobijele su joj usne.

Napokon joj pusti ruku.

– Vi ste plaćeni revolveraš – prožbori ona. Bio je to zaključak, a ne pitanje.

Herne joj okrene leđa i otvori kuhinjska vrata. U hodniku je stajao onaj čovjek ćupavih obrva i očito prisluškivao. Kad su se otvorila vrata, pocrveni i žurno se udalji.

– Nije li to istina? – vikne ona iz sredine kuhinje.

– Istina je – odvрати Herne, pogledavši je preko ramena.

Već je gotovo stigao do svoje sobe kad je dotrčala po stubama, prelazeći po dvije. Oči su joj se sjale kao i maloprije. Progura se mimo njega i šikom otvori vrata spavaće sobe. Zgrabivši s kreveta kaput, baci mu ga kad je ušao.

– Uzmite ga! Uzmite sve i nestanite!

– Ali ja sam...

Prekinula ga je tako što mu je bacila bisage ravno u trbuh.

– Dobili ste svoje, pa sada nestanite! – reče mu. – Ne pojavljujte mi se više pred očima!

Nije mogao ništa učiniti ni kazati. Žurno pobere svoje stvari dok ga je ona promatrala tako kao da je nekakav uljez koji se uvukao unutra za vrijeme oluje.

Pratila ga je pogledom dok je silazio stubama, išao kroz hodnik i izlazio na ulicu. Na posljetku zalupi svom snagom vrata iza njega.

Herne prebaci bisage preko jednog ramena, a kaput preko drugog. Sunce se već diglo iznad krovova na istočnoj strani ulice, ali nije bilo nimalo toplije nego prije.

IV

Konjušar zaškilji u Hernea i spusti ruku u kojoj je nosio uzde.

– Maloprije vam se vraški žurilo – promrmlja.

– Tako je.

– Bili ste gladni, ha?

– Tako je.

– Ili ste, možda, vidjeli onog momka kako visi na vjetrenjači.

– Tako je.

Starac ga je još gledao. Pljune jednom stranom usta.

– Nerado pričate, ha? – progunda. – Čuvate tajne. I vrijeme. Sjećam se da...

– Je li mi konj spreman?

– Od svitanja.

– Evo vam novac. – Herne mu spusti na dlan novčiće i prođe mimo njega. Već za dvije minute izvede dorata, osedla-

noga i odmornog. – Dobro ste obavili posao – reče.

– Dabome, dobro sam ga obavio – odvrati osorno starac. – Valjda znam svoj posao.

Već gurnuvši jednu nogu u stremen, Herne je oklijevao. Mučila ga je spoznaja da ima još samo petnaest centi. Omota uzde oko gornje prečke u ogradi i vrati se.

– Otkad sam dojahao u Powderville, čuo sam mnogo puta prezime Drummond – prozbori. – Je li vam poznat taj čovjek?

Konjušar spusti kabao i polako se okrene, namrštivši se.

– Ako se ne varam, vama se previše žuri da biste mogli prijateljski razgovarati kako razgovaraju pristojni ljudi! – Htjede opet okrenuti leđa.

– Dobro, kako vas volja! Mogu i drugdje...

– Zbog čega vas zanima Drummond?

Herne slegne ramenima.

– Znatiželjan sam – odvrati. – Ljudi govore o njemu kao da je nekakva važna ličnost.

– Zbog toga ga želite posjetiti? – Starac pokaže na Herneov kolt. – Čuli ste da unajmljuje revolveraše?

– Možda.

– Zanima vas premda ste vidjeli što je učinio? – Piskavi se glas još više povisi od srdžbe i čuđenja.

– Da li bi mi netko drugi u ovom kraju ponudio posao?

– Takav posao... ne bi.

– Onda moram posjetiti Drummonda. Ako ste sigurni da su ono bili njegovi ljudi.

Konjušar pljune.

– Ljudi! Vi ih zovete ljudima? Prije bi se moglo reći da su psi. Šugavi, smrdljivi psi!

Herne zaključio da samo trati vrijeme, te se vratio prema doratu. Već je uzjahao kad je konjušar došepao za njim.

– Ako želite k njemu, krenite odavde na sjever i zatim na zapad. Sva zemlja u riječnoj dolini pripada Drummondu. »D u krugu«. Što bliže budete, to više će vas znakova upozoravati. I slijepac bi ih vidio. Međutim, uzalud vam je to. Drummond ne zapošljava propale velične poput vas!

Herne se ne obazre na uvredu. Dodirne konja petama i izjaše na ulicu.

* * *

U početku je jahao onom cestom kojom je i stigao u grad. Petnaestak kilometara sjeverno skrene na raskršću ulijevo i počne se postupno spuštati. Brda su s desne strane uporno rasla dok je trava duž puta bila sve bujnija i zelenija.

Od vremena do vremena opazio bi vrhove breza na zapadu, duž riječne obale.

Jahao je već gotovo jedan sat, bez žurbe, prepustivši konju da ide korakom koji mu se sviđa, kad je naišao na prvi znak: »Privatni posjed, ranč 'D u krugu'. Zabranjen prolaz.«

Uskoro je ugledao i stoku. Stada od dvadesetak, tridesetak grla. Crna i smeđa goveda, bijelih glava, koja su pasla ne obazirući se ni na što oko sebe. Vidio je ograde. Bodljikavu žicu. Nigdje nije bilo ljudi ni zgrada. Činilo se da je pašnjak beskonačan.

U jednom se trenutku nagne sa sedla i dotakne vršcima prstiju bodljikavu žicu. Takve su ograde nastale prije devet godina. Za tih su se proteklih godina ljudi dosjetili kako se može musti novac iz zemlje i iskoristili priliku, pokazujući nezasitnu pohlepu.

Sedamdeset osme borio se u stočarskom kraju u okrugu Lincoln. On i drugi poput njega. Sudjelovao je u borbi i jedan visok čovjek, vrlo oprezan, sposoban da se približi sasvim nečujno. Pat. Pat Garrett. Družio se s onim čudljivim balavcem. Balavcem kojemu se za jednu jedinu sekundu moglo raspoloženje potpuno promijeniti, prijeći iz smijeha u mržnju. Balavcem koji bi mecima otkinuo glave četirima kokošima, i, gledajući ih kako besciljno trče uokolo i lepeću krilima, uživao tako da bi mu niz bradu počela curiti slina. Taj balavac se zvao Billy Boney. Billy Kid.

Sad ću se opet upetljati u nešto, pomisli Herne. Opet ću se boriti za tuđe bogatstvo.

Digavši pogled, opazi da put pred njim više nije prazan.

Nad obzorjem se vidio oblacić prašine i povećavao se dok se približavao. Herne uskoro razabere ljude i konje. Ovaj put je bilo samo osam jahača. Od topota kopita podrhtavalo je tlo. Očito su željeli uliti strah u kosti svakomu tko im se nade na putu.

Herne sasvim mirno pusti dorata da kaska, pitajući se je li među njima onaj čovjek koji ih je predvodio sinoć u krčmi.

Uskoro ga razabra na početku grupice.

Zaustavi konja i pričeka, spustivši ruku na bedro tako blizu kolta da je dlanom gotovo dodirivao držak. Hladnokrvno je sjedio i čekao da se jahači zaustave ili ga zaobiđu.

Zaustavili su se.

– Zar ne znaš čitati?

– Ma, već mu je vid slab. Ostario je.

Herne bi u svako doba prepoznao smijeh što je popratio te riječi. Za trenutak ga je čuo opet u krčmi... onda kad je prestrašenoga kauboja dočekala sačmara pred prozorom. Lako je zamislio taj smijeh pred vjetrenjačom... kad se zanjihalo obješeno tijelo nesretnog mladića.

– Bilo bi mu bolje da je pročitao upozorenje! Nadajmo se da ima neki vraški dobar razlog zbog kojeg se našao na području »D u krugu«!

Jahači počеше polako opkoljavati Hernea. Čuo je škljocaj puščanog zatvarača.

Čovjek slomljena nosa približi mu se tako da je sada bio udaljen samo tri metra. Podigne ruku i zbaci s glave visoki šešir. Visio mu je o uzici oko vrata.

– Nisam li te već negdje vidio? – promrmlja.

– Možda.

– Nije možda, nego sigurno! Bio si sinoć u »Stočarovoj gostionici«.

– Kad smo uhvatili onu dvojicu kradljivaca – doda jedan mladić s novim rukavicama na rukama i pjegama na licu.

– Vidio si što im se dogodilo, stranče – nasmije se voda. – Možemo u svako doba isto prirediti i tebi.

Smijeh se naglo prekinе i pretvori u rezanje, popraćeno škljocajem još jednoga puščanog zatvarača.

– Imaš pet sekundi za razgovor. Reci što želiš.

– Zaputio sam se k Drummondu.

– Što? – Voda pogleda ljude oko sebe, pokazujući podrugljivost i iznenađenje. – Zbog čega si se, do vraga, zaputio gospodinu Drummondu?

– Čuo sam da su mu potrebni ljudi.

– Što? – zapita pjegavi mladić. – Ljudi koji će čistiti staje? Ili guliti krumpir starom Franchyju?

Herne polako okrene glavu i zagleda se u momka.

– Čuo sam da su mu potrebni spretni revolveraši, sinko. Čuo sam da su mu dojadili balavci i da traži prave ljude.

Izrekao je te riječi zajedljivo. Pogadale su poput metaka. Mladić se trzne natrag kao da ga je udario, a kad se oporavio od zaprepaštenja, poguri se i posegne za revolverom o boku.

Herneu se nađe kolt u ruci prije nego što su ostali shvatili što se događa. Napeo je već kokot.

– Boga mu! – promrmlja zapanjeno netko s desne strane.

Mladić je tek spustio ruku na revolverski držak. Netremitice je gledao Herneovo lice i prestrašenim ga očima preklinjao da ne povuče obarač.

Čovjek slomljena nosa pljesne se dlanom po nozi, zabaci glavu i gromko se nasmije. Nitko se ne pridruži nje-

govu smijehu i ne prozbori. Herne je čekao da se smijeh stiša, svjestan činjenice da su, premda je imao u ruci revolver, najmanje dvije puške spremna za pucanje.

Vodi su se pojavile na jago-dičnim kostima crvene mrlje. Premjesti se u sedlu i stavi opet šešir na glavu.

— Dečko, ovaj put si izvukao kraći kraj! To ti je dobra pouka. Ne smiješ govoriti previše ako ne znaš s kime razgovaraš. Dabome, osim ako si tako brz da možeš poduprijeti svoje riječi. — Uperi prst u Hernea. — Imao si sreću što si se sukobio baš s najvećom šepRTLjom. S nekima ti ne bi bio tako lak zadatak.

— Možda. — Herne oprezno otpusti kokot i spusti kolt u korice. Pogleda na jednu stranu, zatim na drugu. Vidio je da jahači guraju vinčesterke u navlake na sedlima. Sve je u redu, zasad.

— Znaš što? — reče vođa. — Otpratit ćemo te na ranč. Prazit ćemo ti društvo. — Opet se nasmije. — Ne bismo htjeli da zalutaš nakon tako daleka puta.

Herne je jahao u sredini. Četvorica su bila ispred njega, a četvorica iza njega. Premda to nisu otvoreno rekli, vladali su se prema njemu tako kao da je zarobljenik.

Jahao je šutke i zamišljeno gledao oko sebe.

* * *

Kuća se na ranču vidjela već izdaleka. Kad su se približili, Hernea je zapanjila njena veličina. Nalikovala je na njujorške hotele.

— Pravi dvorac, ha? — reče čovjek ispred Hernea, okrenuvši se u sedlu.

Herne polako kimne.

— Kladim se da nisi još nikad vidio takvu kuću.

Herne opet kimne i izađe iz skupine. Sustigne vođu.

— Dobro, hoću li posjetiti tog Drummonda? — zapita.

— O tomu ne odlučujem ja — odvrati vođa. — Odlučuje gospodin Drummond. Vidjet ćemo.

Prebaci nogu preko sedla, spusti se na zemlju i žustro krene prema vanjskim stubama. I ostali jahači sjašu, otpuste kolane i pripalivši cigarete počnu čavrljati.

Herne opazi da ga pjegavi mladić svaki čas pogledava, no nije se obazirao na njega. Nije ga sinoć vidio u krčmi i pitao se što bi taj momak pomislio o postupku prema dvojici svojih vršnjaka.

Slegne ramenima. Mladić se, po svoj prilici, ne bi previše uznemirio. Ne bi shvatio da se vrlo lako moglo dogoditi i njemu ono što je snašlo onu dvojicu.

— Dodi u kuću! — začuje se poslije nekoliko minuta povik sa stuba. — Gospodin Drummond će te odmah primiti.

Herne sjaše i povede konja prema najbližoj prečki za vezanje. Polako krenuvši prema kući, automatski dodirne revolverski držak. Promatra je sve oko sebe.

— Uđi u kuću — promrmlja vođa kad su se mimoišli na širokom stubištu.

Herne otvori vrata i uđe u veliko predvorje s ulaštenim

crnim podom i raznim drvenim i staklenim stolovima, na kojima su bili ukrasi i vaze sa cvijećem. U sredini predvorja ugledao je veliku željeznu peć, napola otvorenu. Unutra je plamtjela cjepanica. Otraga su se vidjele stube.

Kraj njih se otvore vrata i neki čovjek mu krene u susret brzim koracima.

— Pričao mi je o vama Nate.
— Čovjek pruži ruku. Herne zapazi da mu je stisak čvrst. — Ja sam Drummond. Samuel Alexander Drummond.

Ustukne jedan korak i odmjeri pogledom Hernea. Bio je samo dva-tri centimetra niži od njega, ali teži petnaestak kilograma. Imao je na sebi otmjeno tamno odijelo, bijelu košulju s visokim ovratnikom i široku crnu karavatu. Flake u bujnoj bradi i brkovima bijahu malo svjetlije od tamnosmede kose, razdijeljene na lijevoj strani i uredno počesljane.

Oči su mu bile sive. Dugo je šuteći promatrao Hernea.

— Nate mi nije rekao vaše ime.

— Zovem se Herne. Jed Herne.

Drummond ne pokaže ničime da mu je to ime poznato. Ako su glasine o Herneovim revolveraškim sposobnostima i doprle dovde, očito su se već zaboravile. Ili se, možda, Drummond nije ni potrudio da zapamti takva imena.

— Odakle ste?

Herne slegne ramenima i za trenutak pogleda mimo Drummondove glave, više naslutivši nego opazivši neko micanje na poluotvorenim vratima kraj stubišta.

— Odasvud — odgovori.

— Dobro, zbog čega ste došli u dolinu rijeke Powder?

— Radi posla.

— Moram priznati, ne bi mi bilo ni nakraj pameti da vas zaposlim da mi Nate nije ispričao što ste učinili na pašnjaku. Ostavili ste na njega jak dojam. U nekim se područjima pouzdajem u njegov sud. — Drummond zastane, jer mu je iznenada pala na um jedna misao. Okrene se na peti i vrati kroz predvorje. Zaustavi se pred vratima i reče preko ramena: — Udite ovamo.

Tu je bila njegova radna soba. U sredini se vidio pisaći stol od orahovine, dugačak dva i pol metra, i širok metar i pol. Duž jednog zida bile su police pune knjiga, uvezanih u kožu, a na suprotnom zidu visjela je velika karta tog područja.

Drummond se zaustavi pred kartom.

— Evo, ovo je moja zemlja. Proteže se duž obala rijeka Powder. Seže na sjever gotovo do Fort Keogha, a na jug do polovice udaljenosti od Powdervillea. Na istoku su brda. — Pokaže ih njegovanim, ali čvrstim prstom. — Što mislite, koliko ima tu jutara?

Herne pogleda kartu i razmišlja.

— Rekao bih — ocijeni — gotovo pet stotina tisuća.

Drummond se kratko nasmije i zatrese glavom. Sjedne za stol.

— Šest stotina i pedeset tisuća jutara — reče. — Ove godine imamo na pašnjacima trideset pet tisuća grla. Iduće će ih godine biti još više.

– Zauzet ćete još zemlje? – promrmlja Herne i pogleda kartu.

– Da, namjeravam – odvratí Drummond, bubnjajući prstima po stolu. – A što naučim, to i učinim.

Gledajući njegove sive oči, Herne zaključi da je to bez sumnje istina. Pitanje je, međutim, bi li uspio ostvariti svoje namjere da ga ne podupiru plaćeni revolveraši. Poput Hernea.

– Ovaj... što se tiče posla...

– Izgubili smo jednog čovjeka prije tjedan dana. Zbog obične gluposti. Sukobio se s jednim farmerom, a nije bio dovoljno oprezan. Htio bih ga zamijeniti. – Drummond brzo pogleda Hernea, zatim spusti pogled na upijač na stolu. – Spreman sam zaposliti vas, ali... ali morate shvatiti nešto.

– Recite!

– Ja se brinem o svojim ljudima i očekujem od njih potpunu odanost. Dobit ćete uniformu i slušati naredjenja. Plaća vam iznosi četrdeset dolara na mjesec, a uz nju dobivate jelo, municiju, vinčesterku i tri konja. Vjerujem da ste zadovoljni.

– Svakako. Samo...

– Samo...?

– Spomenuli ste štošta, no niste ništa kazali o dužnostima.

Drummond ustane.

– Dužnosti su vam jednostavne. Ovaj ranč uznemiruju kradljivci stoke. Kradljivci i ljudi koji misle da mogu izvući telad iz stada i obilježiti je svojim vlastitim žigom. Protuže i besposličari koji dolaze s

Istoka i vjeruju da mogu zauzeti stotinu i šezdesetak jutara zemlje samo zato što im je to obećao neki savezni službenik. Kao da im pravo na zemlju daje puka činjenica što su živi.

– Drummond se nagne naprijed i udari stisnutom šakom po stolu. – Reću ću vam ovo. Marljivo sam stvarao ovaj posjed, i vrag me odnio ako ću dopustiti bilo kojem došljaku da mi uzme jedno jedino jutro, a kamoli stotinu i šezdeset jutara. Dapače, neću nikome dopustiti da si uzme jednu jedinu travku. Dakle, dužnosti su vam vrlo jasne. Tjerajte sva njuškala s moje zemlje, a one koje zateknete u blizini moje stoke objesite na najbliže drvo. Je li vam to jasno?

Herne zakašlje i kimne.

– Dobro – nastavi Drummond. – Nate će vam pokazati ležaj i dati vam opremu. Izaberite poslije konje. To je sve. Herne opet kimne i izade iz sobe. Zaputivši se prema kućnim vratima, osvrne se. Na stubama što su vodile na prvi kat stajala je žena, u dugačkoj zelenoj haljini. Kosu je začesljala uz glavu i razdijelila je po sredini. Oči su joj bile tamne, a usta sočna. Na ogrlici joj je visio dijamantni privjesak.

Za trenutak je gledala Hernea u oči, a onda se okrenula, i digavši glavu, počela se polako uspinjati stubama.

Herne zatvori iza sebe vrata i krene prema oboru.

V

Usporivši vranca, Herne se nagne u stranu i potapša ga po vratu. Konj kojeg je izabrao u oboru nije bio poslušan kao dorat, ali je, po svoj prilici, bio brži.

Produži dok se nije približio oboru na dvjesta metara, a onda sjaše. Sputa konja lasom i izvuče iz navlake na sedlu novu vinčesterku. Izvadi iz bisaga kutiju metaka i napuni pušku. Ubacivši prvi meta u cijev, ustanovi da je mehanizam još prilično tvrd. Zacijelo će se nakon upotrebe smekšati.

Nanišani i polako povuče obarač, također tvrd. Puška mu se trzne o rame. Ponovo povuče zatvarač, pa još jednom. Ispali ukupno deset hitaca. Tada pažljivo napuni pušku.

Odveže konja i odjaše do drveta.

Na sredini debla, otprilike u razini glave prosječnog čovjeka, vidjela se velika rupa gdje je udarila većina metaka. Dva su metka pogodila donekle udesno, ali najviše petnaest centimetara od središta.

Herne kimne, prilično zadovoljan, iako je znao da bi točnije gađao svojom puškom »sharp«. Doduše, prizna sâm sebi, ne bi bio tako brz. Namršti se. Eto, već se odrekao svoje puške i konja, na glavi mu je visoki šešir, a preko selda je prebačen kaput.

Imao je dojam kao da postupno napušta svoju osobnost. Jedino se nije odrekao kolta. Od njega se ne bi rastao ni na jedan sat. Čak ni na kraće vri-

jeme. Činilo mu se kao da je revolver već srastao s njim.

Polako se okrene, začuvši da se netko približava. Bili su to Nate i onaj pjegavi mladić.

– Čuli smo pucnjavu.

– Htio sam iskušati vinčesterku – odvrati Herne i uhvati uzde. – Glupo bi bilo da ustanovim, kad je budem morao upotrijebiti, da puca previsoko.

– Dabome – složi se Nate.

– Kakav je rezultat?

– Uvjerite se svojim očima

– reče Herne i makne se u stranu.

Nate pogleda deblo i zazviždi. Mladić je samo buljio. Nije bio sasvim načistu što je učinio Herne.

– Koliko si metaka ispalio?

– promrmlja zbunjeno.

– Osam u sredinu. Dva su udarila sa strane.

– Vidiš što ti govorim cijelo vrijeme, Jo-Bobe – nasmije se Nate. – Moraš još mnogo učiti ako želiš postati poput nas. Poput njega i mene. Nije li tako, Herne?

– Tako je.

Dakle, svrstao nas je u isti red, pomisli Herne. Koliko je brz? Je li točan pri gađanju? Možda ću to morati ustanoviti jednog dana.

– Vraćaš se? – zapita Nate.

– Da, vraćam se. – Herne se popne u sedlo i okrene konja.

Na vidiku se već pojavila kuća kad im je dojurio u susret neki jahač, neumorno udarajući uzdama konja.

– Nate! Jo-Bobe! – vikne približivši se.

– Zbog čega jašeš tako kao da te stotinu vragova goni, Tome? – upita Nate.

– Dva su momka opazila skupinu kradljivaca stoke. Vjerojatno ih je pet-šest. Zapustili su se prema brdima. Momci su se odmah vratili po pomoć.

Nate se naceri i pogleda Hernea.

– Dakle, dobro je što si iskušao vinčesterku. Čini se da ćeš je uskoro upotrijebiti. – Podbode mamuzama konja. – Hajdemo!

* * *

Sunce je bilo gotovo na sredini neba kad je potjera stigla do onog područja gdje su Drummondovi ljudi bili vidjeli kradljivce.

– Bili su kraj potoka – reče jedan od one dvojice koji su ih ih opazili.

Nate je pratio ispruženu ruku.

– Charlie i Cole, otidite dolje i pregledajte teren. Vjerojatno nećete naći ništa osim zbrkanih tragova. Vi ostali, razidite se i razgledajte okolicu. Pronađete li nešto zanimljivo, ispalite hitac. – Pogleda Hernea. – Ti povedi sa sobom Jo-Boba. Vrijeme je da počne učiti.

Jo-Bob pocrveni i okrene glavu u stranu, ali krene za Herneom. Nije mogao ništa drugo učiniti.

Njih dvojica prijeđu preko prvog brežuljka, pretraže podnožje i počnu se polako penjati na sljedeći brežuljak. Promatrali su tlo. Ako je bilo pet-šest kradljivaca i ako su uspjeli otjerati stado, onda će se prilično lako

ustanoviti na koju su stranu otišli.

Za desetak minuta zaustavi ih puščani pucanj.

– Našli su nešto! – uzvikne mladić i na pjegavom mu se licu pokaže uzbuđenje. – Brzo ćemo ščepati te ništarije!

Herne okrene konja i krene za Jo-Bobom tamo odakle se čuo hitac. Jasno se sjećao onih dana kad bi živnuo čim bi se ukazala prilika da nešto poduzme. Zatitrali bi mu tada živci i izoštrila se osjetila. O, kako je volio uzbuđenja što su ih donosile opasnosti.

Jasno se sjećao toga, ali nije mogao osjetiti takvo uzbuđenje. Pogotovu ne u ovakvoj prilici. Nije se mogao uzбудiti zbog nekoliko Drummondovih goveda. Zbog nekoliko grla izdvojenih iz golemog stada od trideset pet tisuća goveda.

Ugrize se za usnicu i usredotoči na onih četrdeset dolara što će ih dobiti kad završi mjesec.

– Čini mi se da su uzeli deset, petnaest grla – reče Nate.

– Mislim da su petorica. Trag vodi na jug. – Zastane i osvrne se oko sebe. – Henry, ti i Rob ćete jahati svaki s jedne strane. Ako se neko govedo odvoji od stada, lako ćete ga pokupiti. Vi ostali, dobro otvorite oči. Ne bih htio da uletimo u zasjedu. Kad uhvatimo te gadove, nemojte ih odmah ubiti. Nije zabavno gledati ih na užetu ako su već mrtvi! – zabaci glavu i suludo se nasmije.

Trag se povremeno gubio u visokoj travi, pa su ga jahači teško pratili. U jednom se trenutku potpuno izgubio. Tada

su se zaustavili i raspršili, tražeći ga. Kad su nastavili po-
tragu, Herne više nije bio sigu-
ran da su na pravom tragu, ali
se nije htio prepirati.

Jahali su po grebenu, obra-
slom omorikama i borovima.
Jedan iza drugoga. Dvadeset
jahača, jasno ocrtanih nasu-
prot plavom nebu, koje je
svatko mogao lako prepoznati
prema visokim šeširima i du-
gačkim kaputima.

Sredinom popodneva Nate
digne ruku i zaustavi kolonu.

– Koliko se sjećam, dva kilo-
metra ispred nas je Taylorova
kuća – prozbori

– Misliš da su se onamo za-
putili? – dovikne Charlie, polo-
živši ruku na vinčesterku.

– Ne vidim nikakvo drugo
rješenje. Ovdje nema nikakve
druge kuće. Kamo bi se
drugdje mogli zaputiti?

Iako nije očekivao na to pita-
nje odgovor, dobio ga je.

– Meni se čini – progovori
Herne – da se mogu stvoriti i
drukčiji zaključci.

Nate ga je promatrao časa-
k-dva.

– Misliš? – reče hladno.

Herne je znao da ga svi gle-
daju i čekaju što će reći, nestrp-
ljivi zato što im je odgodio na-
pad na Taylorov posjed.

– Prvo, nisam baš uvjeren
da smo na pravom tragu.
Drugo, nije mi jasno kako mo-
žeš biti siguran da su krad-
ljivci krenuli baš prema pos-
jedu. Kad bih ja ukrao stoku,
tjerao bih stado prema brdima
i nastojao ih se što prije doko-
pati.

Nateu se zacrveni koža na
jagodičnim kostima. Zagledao

se u Hernea i pomaknuo ruku,
prilično izazovno, prema revol-
veru.

– Vraški si brbljav. Pogo-
tovu ako imamo na umu da si
novajlija ovdje. Ako sam ti re-
kao da pripaziš na Jo-Boba, to
još ne znači da možeš i meni
davati savjete. Razumiješ?

Herne je uspravno sjedio u
sedlu, nepomičan kao kip. Nije
vjerovao da će Nate tjerati
mak na konac, ali ako bude, po
svoj prilici će ga moći pobije-
diti.

– Čuo sam što si rekao –
promrmlja.

– Još nešto – nastavi Nate.

– Čini mi se da vraški mnogo
znaš o krađi stoke. Vraški
mnogo. Moglo bi se pomisliti
da te krađa zanima više nego
hvatanje vucibatina koje
krađu.

Herne pročisti grlo i pljune
u stranu. Zagleda se Nateu u
oči.

– Tko želi uhvatiti medvjeda
– reče tada – mora znati
kako medvjed živi i gdje se
kreće.

Bilo je vrlo tiho. Samo je vje-
tar šušкао među grančicama
obližnjeg bora. Nate makne
ruku od revolvera. Bez ijedne
riječi okrene konja i vrati se
na čelo kolone.

Herne zauzme opet svoje
mjesto, nezadovoljan onim što
se dogodilo, ali uvjeren da to
nije mogao izbjeći. Bez sumnje,
Nate neće mirovati. Ne može
dopustiti da mu se ugled
ugrozi pred svim ljudima. Mo-
rat će biti oprezan, pomisli
Herne. A kad započne puc-
njava, morat će čuvati i leđa i
prsa.

Iznad Taylorova posjeda Nate ponovo zaustavi jahače. Na posjedu je jedina zgrada bila kuća. Imala je kosi krov i njime se razlikovala od većine drvenih kuća u okolici. Većina je brvnara imala ravni krov, koji se mogao lakše sagrađiti.

Očito, Taylorovi su savjesno sagrađili kuću. Na svoj su skroman način odlučili sagrađiti dom koji će biti trajan kao i Drummondov. Imali su na prozorima teške kapke. Sa strane su počeli graditi prigradnju i vidjela se hrpa dasaka.

S jedne strane kuće bio je malen obor i u njemu tri konja. Na drugoj se strani vidio vrt s povrćem i cvijećem.

Iz okrugloga, limenog dimnjaka dizao se prema nebu plavo-sivi dim.

Nate se povuče s grebena i izvodi iz navlake vinčesterku. Samo za trenutak pogleda Hernea, a onda se više i ne obazre na njega.

– Napadnimo ih! Bez milosti!

Dvadesetorica jahača jurnu nizbrdo i počnu se širiti u lepezu kad su se približili podnožju brda. Htjeli su opkoliti kuću. Prođu kroz šumarak i zaobidu nekoliko stijena.

Kad su bili udaljeni od kuće još samo stotinjak metara, zazuji iz nje metak.

Konj ispred Hernea prestraši se odmah, pa je Herne morao snažno povući uzde kako ne bi naletio na njega. Iz kuće odjekne još jedan hitac i odgovori mu ubrzano nekoliko pušaka. Herne projuri u galopu mimo kuće i skrene iza obora.

Većina je jahača postupila slično. Neki su poskakali na zemlju i šćućurili se. Kiša je metaka udarala u drvene zidove i odbijala se pod raznim kutovima.

Ako se i pucalo iznutra, hici se nisu mogli čuti u općoj pucnjavi.

– Dosta! – vikne iz sveg glasa Nate. Odjekne još jedan hitac i nastane tišina.

Nate je bio tridesetak metara s desne strane. Pogurio se iza stupa na uglu obora. Nije ga nitko mogao pogoditi kroz prozore.

Dok je jahao mimo kuće, Herne je pažljivo pogledao kapke i zapazio uske proreze kroz koje se može gurnuti cijev.

– Hej, Taylore! Čuješ li me?

– Budući da nije odmah dobio odgovor, Nate dovikne ponovo:

– Taylore! Pitam: čuješ li me?

– Da, čujem te! – Odgovor je bio prigušen i dopro je samo do ljudi oko obora.

– Zašto ne izideš?

– Da me ustrijelite?

– Tko veli da ćemo te ustrijeliti? – Nate se nasmije. – Ti si počeo prvi pucati.

Nastane opet tišina. Herne začuje kako se povlači zasun. Ovaj put je glas bio jasniji, glasniji.

– Što ste drugo mogli očekivati kad ste tako navalili?

– Hajde, Taylore, znao si tko smo.

– Vidio sam samo skupinu jahača koji su se sjurili nizbrdo. Postupio sam sasvim prirodno.

– Nisi, ako ne osjećaš krivnju zbog nečega.

— Kakve su to gluposti? Kakvu bih krivnju osjećao?

Nate se uspravi i korakne prema kući.

— Onda izidi — reče. — Razgovarajmo otvoreno. Bez srdžbe.

Čvrsto je stegnuo desnom šakom revolverski držak, a u lijevoj ruci držao je vinčesterku. Herne se pitao može li ga vidjeti Taylor.

— Onda? — dovikne opet Nate.

— Bio bih prava budala kad bih izišao pred tvoje uperene cijevi.

— Bit ćeš još veća budala ako ostaneš unutra. Ne budemo li uspjeti izrešetati mecima tu tvoju drvenjaru, zapalit ćemo je. To ti je, bez sumnje, sasvim jasno.

— Pobrinut ću se da pri tom poginu mnogi od vas.

Nate opet korakne naprijed, bez žurbe, nastojeći glasom srušiti Taylorovo samopouzdanje. Herne razabere među drvećem dvojicu koji su već podigli puške. Čim se Taylor potpuno pokaže...

— Ako i ubiješ nekog od nas, to ti neće nimalo pomoći. Ne možeš nas pobiti sve. Što će se dogoditi tada s tvojom kućom? Ona tvoja žena... ima dijete, zar ne?

Nate je već stigao do ugla kuće. U međuvremenu se Jo-Bob došunjao do stabla jabuke i naslonio na njega. Pričio je pušku ramenu. Herne je slutio da mladić jedva čeka da je upotrijebi.

— Taylore!? U kući vas je najviše troje. Izidi i porazgovaraj, pa ćeš poštediti sebe velikih nevolja.

Herne je slutio kakve misli prolaze Tayloru kroz glavu. Udaljio se od obora i vidio sada da su vrata odškrinuta petnaestak centimetara. Vidio je uperene puške koje Taylor nije mogao vidjeti već ih je mogao samo naslućivati.

Dok je još promatrao vrata, ona se počnu otvarati. Dvadesetak centimetara. Tridesetak. Pola metra. Htio je doviknuti, ali to ipak nije učinio. Iz kuće polako izade čovjek. Herne ga prepozna kao jednog od one dvojice s kola mimo kojih je bila projurila Drummondova četa i ostavila iza sebe samo oblak prašine.

Čovjek otvori usta i htjede progovoriti, ali ne uspije ništa izustiti. Gotovo istodobno prasnu dvije puške. Taylor naleti leđima na vrata i zalupi ih. Htio je podići oružje, ali više nije mogao.

Odvoji se od vrata, iskrivivši lice od boli, i napravi tri nesigurna koraka prema Nateu.

Drummondovi ljudi ne opale više nijedan metak niti se pucalo iz kuće, premda je kroz kapke na desnom prozoru još virila puščana cijev.

Tayloru se lijeva nadlaktica već zacrvenjela od krvi. Pokleknuo je i polako se stropoštao.

Nate se nasmije i, napevši revolverski kokot, pažljivo naci-lja.

VI

— Stani!

Herne munjevito povuče puščani zatvarač i donekle podigne

vinčesterku. Nije je prinio ramenu, pa se teško moglo ocijeniti cilja li u Natea ili u Taylora iza njega.

Nate se žustro okrene začuvši povik i škljocaj zatvarača. Lice mu se izdužilo i bilo mrtvački blijedo.

– Kojeg vraga...!

– Želiš doznati istinu, zar ne? – reče glasno Herne. – O ukradenim govedima? Nije li tako? Zanimaju te goveda. – Prst mu je bio na obarač. – Osim toga, nerado vješaš mrtve, ako se ne varam. Dabome, ako ovog uopće treba objesiti.

Nateu se od bijesa zažare mrlje na jagodičnim kostima. Ostali su se ljudi polako približavali pješice ili na konjima, nastojeći da ne izazovu Hernea.

– Jednog ćeš dana, jednoga skorog dana, spoznati da si upravo učinio najveću pogrešku u svom ludom životu! – prozbori razjareno Nate, ali tako tiho da su ga mogli čuti samo najbliži ljudi. Posljednju je riječ prosiktao kao zmija.

Naglo se okrene i pride Tayloru. Šcepa ga za košulju i podigne, a onda ga počne divlje udarati revolverskom cijevi po licu.

Taylor krikne i mlohavo klone, ali ga Nate grubo udari još jednom i tek tada baci na zemlju.

– Izadite ili ću ga dokrajčiti! – dovikne prema kući. – Odmah!

Polako se otvore vrata i izide žena, držeći u naručju maleno dijete. Mogle su mu biti najviše dvije godine. Herne prepozna njenu dugu raspuštenu plavu kosu. Imala je na sebi crveno-bijelu pamučnu haljinu, već izbljedjelu od upotrebe. Dijete, plavokoso kao i ona, po svoj prilici je bilo muško.

Ona podigne ruku i nježno dodirne djetetu obraz. Na licu joj se nije vidio gotovo nikakav strah. Možda se, uistinu, nije bojala. Možda je već ostavila strah iza sebe, znajući da se više ništa ne može promijeniti.

– U kući nema više nikoga?

– Nema – odgovori ona tiho i mirno.

– Provjeri, Jo-Bobe – naredi Nate.

Kroz kapke je još virila puščana cijev. Poslije nekoliko sekundi nestane i Jo-Bob izide noseći pušku u ruci. Uperi je u nebo i povuče obarač. Začuje se samo škljocaj.

– Prazna je – reče Jo-Bob.

– Nema unutra nikoga drugog?

– Nema. – Jo-Bob se naceri i približi Nateu. – Dobro sam obavio posao, ha? Baš dobro. Zahtijevali ste da ga samo ranim i učinio sam to. Pogodio sam gada u ruku!

Nate korakne prema ženi.

– Gdje je drugi? – zapita. – Djeca su tobom u kući, zar ne?

Ona mu uzvratila pogled, ne pokazujući nikakve osjećaje.

– Otišao je po zalutala goveda – reče.

– O, da, vjerujem ti! Otišao je po zalutala goveda s našeg ranča!

– Nije tako! – prozbori ona glasnije. – Nije istina. Mi imamo dovoljno svoje stoke.

– E, vidiš, mi mislimo drukčije.

Netremice ga je gledala, mrseći djetetu kosu.

– Čini mi se da mislite ono što vam se sviđa – odvratila.

– Tragovi vode ravno ovamo.

– Kakvi tragovi?

– Moji su ljudi opazili jutros kradljivce stoke. Slijedili su ih dovde.

– To je laž!

Nate joj se približi, te Herne pomisli da će je udariti revolverom. Međutim, samo ga je zavrteo oko prsta i spustio u korice. Tada joj okrene leđa.

– Charlie! Donesi vode iz korita! Probudi ga! – naredi.

Charlie žurno napuni drveni kabao i izlije vodu po Taylorovu licu. Dok se ranjenik budio, Nate se okrene opet prema ženi.

– S kojim živiš? S obojicom? Jednim poslije drugoga? – Naceri joj se u lice. – Ili si istodobno s obojicom?

Ona zamahne na njega slobodnom rukom, ali je trgnuo glavu u natrag.

– Gade! – vikne ona. – Da sam muškarac, začepila bih ti tu tvoju prijavu...

Završetak njene prijetnje nadjača svojim smijehom Nate. Taylor je upravo sjeo na zemlju i oprezno opipao ranjenu ruku. Očito su ga oba metka pogodila iznad lakta i smrskala mu kost. Uskoro će se onesvijestiti zbog gubitka krvi, pomisli Herne.

– Podignite ga! – naredi Nate.

Cole i Henry žurno pridu ranjeniku i, uhvativši ga za zdravu ruku i kosu, podignu ga na noge.

– Gdje ti je brat?

– Odjahao je... tamo... po nekoliko...

– Po ukradena goveda! – prekine ga Nate.

– Ne... ne... nekoliko je naših grla otišlo... – Taylorov se glas, sve slabiji sa svakom riječi, prekine.

– Probudite ga! – zapovijedi Nate.

Cole ga uhvati za kosu i povuče mu glavu natrag, a Henry ga počne šamarati.

Žena prvi put vrisne. Možda nije do sada vidjela udarce. Možda je u kući zaklanjala djetetu pogled i nije gledala.

Taylor zatrepće očima, zatvori ih i napola otvori.

– Jutros si s bratom dojahao na pašnjak ranča »D u krugu«, te ste otjerali desetak naših grla i doveli ih ovamo. Sada ih on tjera u brda.

Taylor iznenada pljune krv Nateu na čizme.

– Ništarijo! – Nate odmah nasrne na njega, udari ga šakom u želudac, zatim koljenom u prepone.

Taylorova žena počne vrištati.

– Ušutkajte tu kuju! – dovikne preko ramena Nate. Prije nego što se bilo tko mogao pomaknuti, Herne podbode konja, projuri mimo Natea i sjaše kraj žene.

Položi joj jednu ruku na rame, a drugom joj čvrsto pokrije usta. Podigla je glavu i zagledala mu se u lice, pokazujući mješavinu straha i mržnje. Potpužno je nestalo njene prijašnje smirenosti.

Sada je i dijete plakalo.

– Šutite! – glasno će Herne. – Šutite – ponovi blago. – Ne prestanete li vrištati, ubit će i vas. Mislite na dijete i prestanite vikati.

Plave oči zatrepću.

– Uklonit ću sada ruku, a vi budite tihi kao bubice. – Herne ju je netremice gledao. – Razumijete li me?

Ona kimne gotovo neprimjetno, a on ju je polako pustio.

– Utišajte dijete.

Stajao je kraj nje, zaklonivši je tako da je ostali nisu mogli vidjeti, i slušao ju je kako govori djetetu. Nate je naredio da ponovo poliju Taylora, ali se činilo da je ranjenik na izmaku snage.

– Priznaj! Priznaj, prokleti lopove! Ne bismo htjeli objesiti ne-

dužnoga čovjeka. – Nate se nasmije Tayloru u lice i pogleda Hernea. – Htio si se uvjeriti jesmo li uhvatili pravog, zar ne?

Prisloni Tayloru revolversku cijev na čelo između očiju.

– Ti si to učinio, je li tako? Ti i tvoj brat. Otjerali ste našu stoku?

Taylor zažmiri. Nate pogleda Henryja, koji odmah zavrne ranjeniku ruku tako da mu se šaka našla između lopatica. Taylor kimne.

– Vidiš? – dovikne Nate Herneu. – Vidiš? Ona je krivac, dabome.

Spremi revolver u korice i počne kružiti pogledom oko sebe. Napokon pronade ono što je tražio. Drvo s jednom jedinom širokom granom, koja je rasla pod pravim kutom. Na grebenu, ocrtano nasuprot sve tamnijem nebu.

– Eno stabla za nas – reče i pokaže rukom. – Ondje će ga ona moći lijepo vidjeti. – Okrene se prema Henryju i Coleu. – Podignite ga na konja. Požurite. A ti, Jo-Bobe, uzmi svoje laso. Ovaj put ćeš ti, sinko, nataknuti omču. Vrijeme je da objesiš nekoga!

Herne uhvati za ruku Taylorovu ženu i povede je prema vratima.

– Bolje je da to ne vidite – reče joj. – Udite s dječakom. Zaključajte iza sebe vrata.

– Zar ih ne možete nikako spriječiti? – prošapće ona koraknuvši preko pruge.

Herne zatrese glavom.

Skrenula je pogled u stranu i zatim zalupila vrata.

Pričekao je dok nije čuo zasun, a onda se vrati k svom konju.

Tayloru su već svezali u sedlu. Klonuo je konju na vrat i pri svakom koraku stenjao.

Herne krene za sablasnom povorkom, sretan što je spasio barem

ženu. Kad su stigli do grebena, Rob i Tom odvežu Taylora i skinu ga sa sedla, a Jo-Bob se popne na drvo, držeći u ruci užu i veselo se smiješeći.

Kad se s grane spustila omča, Nate čuše Taylora ne bi li ga osvijestio. No, uspio je izvući samo nekoliko krikova. Taylor više nije bio pri sebi.

– Boga mu, podignite ga opet na konja! – progunda Nate. – Inače će nam umrijeti u rukama!

Rob i Tom dignu opet Taylora u sedlo. Ležeći na grani, Jo-Bog mu natakne omču preko glave.

– Jesi li je dobro namjestio i stegnuo?

– Jesam, Nate! Čvrsta je i stegnuta kao djevičino dupe! – Jo-Bob se glasno nasmije svojoj šali tako da je umalo izgubio ravnotežu i pao s grane.

– Dakle, momci, još jedan prokleti kradljivac odlazi u pakao! – reče Nate i udari šeširom konja na kojem je sjedio Taylor.

Konj prestrašeno poskoči, a onda jurne u galopu nizbrdo, prema kući. Taylor se trzne uvis, raširivši noge, i podigne desnu ruku kao da očajnički želi strgnuti omču s vrata. Začuje se krkljanje. Pjegavi je mladić zadivljeno gledao tijelo kako se njiše.

– Jeste li vidjeli kako je gad odvisio?

– Da! Gledajte kako pleše po užetu!

– Pravi je veseljak!

Usred te galame najviše se čuo Nateov vrištavi smijeh. Taylorovo se tijelo napokon smiri.

– To je moje djelo! – vikne s grane Jo-Bob. – To je moje djelo, zar ne?

– Da, tvoje je djelo – reče hladno Herne. – Vjerojatno si vrlo

ponosan! – Blago trgne uzdama i krene s grebena.

– Da skinem tijelo s užeta? – dovikne netko.

– Ni govora! – odgovori Nate.
– Zašto bi ga skinuo? Neka visi. Ujutro će ga žena, kad izide iz kuće, lijepo vidjeti, a i brat će, kad se vrati, vidjeti što smo učinili. To će ih opametiti. Više nam neće kra-
sti stoku.

– Hoćemo li sada potražiti goveda, Nate? – upita Charlie približivši se.

– Nećemo. Uskoro će se smračiti. Uostalom, postigli smo svoje.
– Nate povisi glas – Penjite se na konje! Krećemo!

– Hej, Nate! – dovikne jedan jahač kad su se udaljili oko jedan kilometar. – Što je s Billyjem i Jednookim?

Nate pogleda preko ramena i naceri se.

– Dok smo vješali Taylora, poslao sam ih na posjed i rekao im neka uzmu sve što im se sviđa. – Nasmije se. – Baš sve!

Jednooki je, kao što je otkrivao i nadimak, imao samo jedno oko. Prazna je očna duplja bila unakažena nožem, još jarkocrvena i ježiva. Billy je bio težak stotinu kilograma i hvalio se da može ošamutiti bika jednim jedinim udarcem.

Njih dvojica bijahu najružniji i najgrublji u cijeloj četi. Herne je slutio da je Nate namjerno poslao baš njih. Znao je što će njih dvojica učiniti i htio se tako osvetiti Herneu zbog pažljivosti prema ženi.

Ne prozborivši niti riječ, Herne skrene konja i jurne nizbrdo. Prođe mu kroz glavu misao da bi mogao dobiti metak u leđa, no slutio je da mu Nate priprema nešto gadnije i da je ovo tek početak.

Stigavši do podnožja strmine, uspori konja. Ona dvojica koje je poslao Nate uzjahali su već i bili spremni za polazak. Upravo su izlazili iz obora, vodeći svaki po jednoga Taylorova konja.

– Vidim da je Nate i tebe poslao po plijen! – dovikne mu Billy.

– Šteta što ovdje nema više ni jednoga dobrog konja – doda Jednooki.

– To je istina, ali ima u kući nešto spremno i toplo!

Obojica prasnu u smijeh, te se Herne jedva obuzdao. Najradije bi bio povukao kolt i ustrijelio ih obojicu na licu mjesta. No, doći će i za to pravi trenutak.

Ne obazirući se na njih, požuri prema kućnim vratima. Bila su samo pritvorena. Polako ih otvori i korakne unutra.

U sobi je bilo mračno. Jedino je svjetlo prodiralo kroz vrata. Kraj suprotnoga je zida ugledao razboj, razbijen na komadiće. Dugački je stol bio prevrnut.

Taylorova se žena šćućurila u uglu. Stajao je nepomično i gledao je, čekajući da mu se oči priviknu na polutam.

Haljina joj je bila razderana. Noge raširene.

Koraknuo je prema njoj, ali se odmah trgnula i priljubila uza zid. Zastane. Htio je progovoriti, ali nije mogao pronaći nikakve prikladne riječi.

Protiv volje mu se probude uspomene. Zima osamdeset druge. Prošle su od tada samo dvije kratke, dvije duge godine. Tlo je prekrilo debeo snijeg. U njega se utisnuše duboki tragovi nogu. Odjekivao je smijeh pijanih. Bubnjale su šake po zaključanim vratima i napokon ih razvalile. Šćepale su mladu ženu. Razderale joj odjeću. Vukle

je, greble, stiskale. Naslađivale se divnim mladim tijelom. Tijelom koje je nosilo u sebi dijete.

Herne nije to vidio, ali mu je su-tradan žena, kad se vratio kući, ispričala što se dogodilo. Bila je izvan sebe. Potom je oduzela sebi život. Objesila se u suši dok je spavao. Lijepa Louise Ann. Devetnaestogodišnjakinja.

Zažmirivši, vidio je Louisino lice. A kad je otvorio oči, vidio je lice Taylorove žene. Sada joj je zapazio oteklinu na lijevom obrazu i zgrušanu krv što se protezala od nosnica do usta. I donja joj je usna bila rasječena. Gledala ga je. Iz očiju joj se postupno povlačio strah, a zamjenjivali su ga poraz i obeshrabrenost.

– Gdje je dijete? – zapita Herne.

Zatreptala je očima zatresla glavom. Nije znala.

Herne počne pretraživati sobu. Pronade dijete pod stolicom za lju-ljanje. Spavallo je. Klekne i nježno ga podigne. Obriše mu prašinu s lica.

Dijete koje je nosila u sebi Louise nije se rodilo.

Odnese dječaćića majci i pruži joj ga. U prvi ga čas nije htjela uzeti, ali je, kad je bio uporan, posegnula za njim i prigrlila ga. Dijete zaplače.

Herne nije još mogao ništa reći, ništa učiniti. Vрати se do vrata i još jednom okrene prema Taylorovoj ženi.

I u mraku joj je vidio lice iznad djetetove glave. Oči nisu mogle plakati. Vidio je u njima samo optužbu.

Zatvori iza sebe vrata i umorno se popne u sedlo. Na brežuljku je mrak već obavio Taylorovo tijelo, obješeno o gradnu.

Na Herneovo iznenađenje, nitko nije spomenuo nijednom riječi njegov postupak. Nije se gotovo ni pričalo o napadu na Taylorov posjed i vješanju Arta Taylora. Billy i Jednooki, što god mislili o Herneu, nisu govorili ništa. Ili su, barem, šutjeli kad bi se on našao blizu.

Dva-tri puta je Jednooki, kad bi Herne ušao u spavaonicu, upadljivo zašutio usred rečenice. Vjerojatno je zaboravljao prijatelje paprenim pojedinostima o onom što se dogodilo Taylorovoj ženi.

Očito im je Nate zabranio da bilo čime izazivaju Hernea.

Neka, to mi odgovara, mislio je Herne. Kad-tad pojavit će se nov uzrok za sukob, a znam što ću tada učiniti. Mogu čekati.

Nate mu se nije izravno obraćao, davao je samo opće upute i pazio je da nikad ne bude sâm s njim. Jo-Bob više nije tražio savjete.

Herne je šutio i obavljao svoj posao. Jahao je prerijom i obilazio stoku. Dva je tjedna trajalo zatišje.

Noći su bile sve hladnije, a jutra sve tmurnija.

Herne se družio jedino sa Charliejem. On je bio na pragu tridesete godine. Kao petnaestogodišnji dječak našao se u San Antoniju usred tučnjave. Braneći goli život, ubio je lopatom jednoga kauboja, koji ga je htio ustrijeliti. Nakon toga je pobjegao, otišao je na sjever, tjerao je goveda i krenuo s jednim stadom kroz Oklahomu. Međutim, skupina se Kiova htjela dokopati stoke i navalila je. Charlie je u toj borbi dobio strelicu u desno rame i njen mu se vršak zadržao u njemu. Nakon toga se gotovo dvije godine družio s odmetnicima koji

su napadali poštanske kočije na putu u Kansas. Kad je odlučio krenuti dalje, bilo je za njim izdano već nekoliko potjernica. Otišao je preko planina na zapad i došao u Kolorado. Neko je vrijeme radio u Aspenu kao šerifov pomoćnik, zatim je neko vrijeme proveo u zatvoru u Leadvilleu zato što je varao na pokeru. Imao je sreću što ga nisu zbog toga ustrijelili ili objesili. Napokon je doznao za Drummonda i njegovu privatnu vojsku. Nije baš bio oduševljen tim poslom, ali je redovno dobivao plaću i znao je da ga, ako se vrati na jug, čekaju potjernice.

– Ono što se dogodilo na Taylorovu posjedu – započne Charlie jednog dana kad su njih dvojica razgledavali područje sjeverno od rijeke Powder – nije bilo pošteno. Barem, prema mom mišljenju.

Herne ga letimice pogleda i kimne.

– Ne govorim o tom je li Taylor krao ili nije. Možda je uistinu krao, pa je Nate imao pravo. Međutim, ono s njegovom ženom... – Charlie okrene lice prema Herneu i strese glavom. – Slušajući njih dvojicu kako pričaju što su učinili s tom ženom, zaključio sam da to nije bilo pošteno. Nipošto!

Nakon toga su gotovo dva kilometra jahali šuteći.

– Kad si se vratio u kuću – progovori opet Charlie – kako je... kako je izgledala?

– Onako kako je i mogla izgledati u takvu stanju – odgovori Herne. – Ako joj se vratio Taylov brat, vjerojatno će se oporaviti.

– Namjeravaš srediti zbog toga račune s Billyjem i Jednookim?

– Nagovorili su te da me to pitaš?

– Ni govora, do vraga! – uvrijedi se Charlie.

– Jednog dana – promrmlja smrknuto Herne. – Jednog dana.

– Pazi, Nate je vrlo podmukao – nastavi nakon nekog vremena Charlie. – Budući da si mu se suprotstavio, neću se nimalo iznenaditi ako ti se pokuša osvetiti. Da sam na tvom mjestu, ne bih mirno spavao noću.

Herne se gotovo nasmiješi.

– Hvala ti, Charlie. Zapamtit ću to. – Dodirne konja petama i blago ga udari uzdama. – Hajde, razgibaj se malo!

Obojica natjeraju konje u galop, spuštajući se koso prema rijeci. Mimo njih su promicale breze na njenoj obali.

Kad su konji usporili korak sami od sebe, zaustaviše se na obali kako bi ih napojili i sjahaše. Prskali su hladnom vodom lice i gasili žed.

– Ako dode do obračuna između tebe i Natea – reče Charlie, uspravivši se – neće mi biti žao ako tom nitkovu prosviraš glavu!

– Još jednom ti hvala, Charlie – Odvрати Herne i nakesi se. – I to ću zapamtiti.

* * *

Tri dana nakon toga razgovora sjedili su Herne i Charlie na ogradi obora i gledali Colea kako pokušava osedlati jednog od novih, poludivljih konja, što ih je kupio Drummond. Kad god bi mu se Cole približio gotovo nadohvat ruke, ridan bi se ritnuo stražnjim nogama i odskočio, privezan za stup u ogradi.

– Hej, vas dvojica, brzo dodite ovamo! – dovikne s verande Nate.

Kad su se približili kući, pojavi se na verandi i Drummond.

– Doznao sam da se neka dva balavca vrzmaju oko stoke blizu

južne međe – reče Nate. – Vjerojatno su iz grada. Opazio ih je Rob dok je vozio kolima gospodu Drummond iz Powdervillea. Dakako, budući da je bila prisutna gospoda Drummond, nije htio ništa poduzeti. Odjašite tamo. Ostali su momci zauzeti. Lako ćete to srediti.

Charlie i Herne se pogledaju.

– Svakako! – reče Charlie. Okrenuvši se prema Herneu, doda: – Hajdemo!

Već za pet minuta jahali su na jug. Bilo im je to zabavnije nego sjedenje na ogradi obora.

Postupno se natmurilo nebo. Tmasti su oblaci gotovo sasvim zaklonili sunce. S jugozapada je zapuhao vjetar i šibao im lica. Obojica svezaše preko nosa i usta marame i navukoše šešire na čelo. Očito se spremala oluja.

– Da se vratimo? – upita Charlie.

Herne zatrese glavom.

– Budući da smo već odjahali tako daleko, bolje je da obavimo posao – odvrati.

Iznenada spazi nešto u niskoj travi kraj puta. Bio je to kotačić s ostruge.

Herne ga podigne.

– Otkinuo se – promrmlja. – Nije važan. Tko zna komu je otpao.

Ipak ga spremi u džep. Nije bilo baš vjerojatno da je kotačić otpao Robu dok je kolima vozio Drummondovu ženu. S druge strane, koliko se moglo zaključiti, nije ležao dugo na tlu.

Kad su se popeli na vrhunac sljedećeg brežuljka, Charlie uzvikne tiho i pokaže ulijevo. Prateći njegovu ruku, Herne ugleda ostatke vatre.

– Pogledajmo to izbliza.

Onaj tko je zapalio vatru bio je vrlo pažljiv. Iskopao je rupu kako

se ne bi vidio plamen. U njoj je pepeo bio još mlak. Herne izvuče jednu grančicu: žario joj se vrh.

Važniji od toga bijahu ostaci osmuđene životinjske dlake u pepelu.

– Mijenjaju žigove – zaključí Charlie.

– Ili je to posrijedi, ili žigošu još nežigosanu stoku.

– Još prije godinu dana mogao je svatko uhvatiti nežigosanu stoku i obilježiti je svojim žigom – promrmlja Charlie čučeci. – Nije tomu davno.

– Istina je – složi se Herne. – No, to se smjelo prije nego što su se pojavili Drummond i njemu slični.

I ljudi poput nas, pomisli. Ljudi poput tebe i mene.

– Hoćemo li krenuti za njima? – zapita Charlie, ne baš oduševljeno.

– Sudeći prema Robovim riječima, riječ je o dvojici balavaca. Obavimo zadatak.

Tragovi su vodili na jug, tragovi desetak goveda i nekoliko konja, ali su toliko puta prelazili jedni preko drugih da su se prilično teško mogli razabrati.

Pale su prve krupne kišne kapi. Obronci brdâ na istoku počese se već gubiti u kiši i mraku. Vrhovi su se drveća stapali s niskim oblacima.

– Sto mu gromova! – mrmljao je ljutito Charlie. – Baš smo u lijepu oluju uletjeli, sto mu gromova!

Herne je jahao za njim nizbrdo, prema sljedećoj dolini. Premda je podigao ovratnik kaputa, kiša mu je uporno kapala za vrat. Vjetar je, oslabivši kad je počela kiša, ponovo ojačao i puhao im ravno u lice, gotovo ih zasljepljujući.

Herne obriše oči. Vidio je Charlieja mutno, iako je jahao samo pet metara ispred njega.

S juga dopre tiha grmljavina.

— Sto mu...! — započne Charlie svoju uobičajenu kletvu, a u idućem trenu bljesne plamičak s lijeve strane i odjekne prigušen kišom, pucanj. Charlie se nagne u stranu. Herne zaškrguće zubima i protjera konja brže baš kad su s iste strane prasnula još dva pucanja.

Charlie se pokušava uhvatiti za grivu i promaši, te se umalo sruši sa sedla.

Pogurivši se dok su novi meci zujali prema njima, Herne zgrabi uzde Charliejeva konja i povuče ga. Nije znao što je pred njima, no do sada su svi hici bili ispaljeni s obronka na istoku.

Kiša ga je pekla u očima i otežavala mu traženje zaklona. Iza njega se Charlie njihao u sedlu i stalno kleo.

Iznenada izrone iz maglice stabla. Herne skrene u zaklon iza njih, izvuče nogu iz stremena i skoči na zemlju. Uhvati Charlieja. Čim ga je dotaknuo, Charlie se trgnuo od boli.

— Moraš sjahati! — reče mu Herne i skine ga s konja.

Položi ga na mokru travu. Nakon kratka zatišja, ponovo zazviždaše meci. Herne ostavi Charlieja na zemlji i izvuče vinčesterku iz navlake na sedlu. Priljubi se uz jedno deblo i pričekaj. Kad je bljesnuo plamičak, brzo nacilja i ispali dva metka u tom smjeru. Odgovori mu netko dalje na obronku, te Herne opali i prema tom protivniku.

Tada začuje šuškanje i mutno opazi nekog jahača. Kretao se zdesna ulijevo. Žele mi se zavući

iza leđa, pomisli, žele me opkoliti, onemogućiti mi bijeg.

Uto Charlie zastenje od boli.

Žele nas opkoliti obojicu, doda u mislima Herne. Okrene glavu.

— Gdje si ranjen? — upita.

— U bok. Čini mi se da mi se prokleti metak zadržao unutra.

— Možeš li rukovati oružjem?

— Ne znam. Možda... da, da, mogao bih.

Herne se povuče i pronade Charliejeva konja. Priveže uzde obaju konja za obližnju granu kako bi mogli što brže pobjeći ako počnu u borbi izvlačiti kraći kraj.

Uzme Charliejevu pušku i dvije kutije metaka iz bisaga.

— Evo ti — reče. — Nasloni se na drvo. Jedan nas je zaobišao s one strane i pokušat će nam se privući s leđa. Spriječi ga. Ja ću obratiti pažnju onom što se zbiva ispred nas. Ako budem uopće mogao bilo što razabrati u toj proklesnoj kiši.

Charlie uzme pušku i nasloni se na drvo, zaustavivši dah i trudeći se da ne pokaže Herneu koliko ga boli svaka kretnja. Kad se Charlie namjestio kako treba, Herne se vrati na svoje prijašnje mjesto. Već nekoliko minuta nije odjeknuo ni jedan jedini hitac. To mu se nije svidjelo. Slutio je da se sprema nešto.

Osim toga, naslutio je da ih je Nate nasamario. Nije riječ ni o kakvoj dvojici bezazlenih balavaca iz grada koji se žele malo zabaviti. Napadači znaju svoj posao i nesumnjivo nisu samo dvojica.

Nije još jedino znao jesu li oni slučajno ustanovili da su im on i Charlie na tragu... ili ih je netko obavijestio unaprijed. Ogorčeno pomisli da su upali u klopku, klopku koju im je namjestio Nate.

Začuje neki zvuk zdesna, te mu odmah počne titrati živac na sljepoočici. Netko je dvadesetak metara od njega. Nasloni vinčesterku na deblo i udalji se od njega. Napadač će pomisliti da je još ondje odakle je maloprije pucao. Zacijelo je zapamtio to mjesto.

Tlo je već bilo sklisko. Zemlja se pretvarala u blato. Za trenutak pomisli da je maloprije zašuškala neka životinja, a ne čovjek, no tada se šuškanje ponovi. Ovaj put nije moglo biti nikakve zablude.

Udaljenost između njih ostala je ista, ali se promijenio kut. Neznamac je zaputio prema drvetu kraj kojeg je Herne ostavio vinčesterku. Stigne li do stabla, naći će i Charlieja, okrenutog mu leđima i nesposobnog da brzo promijeni položaj.

Međutim, neznamac ne očekuje da bi ga Herne mogao napasti iz smjera u kojem se sada kreće. Koračajući oprezno, ali odlučno, Herne izvuče kolt iz korica. Napravivši još nekoliko koraka, spazi obrise čovjeka pred sobom.

Ukoči se, pričekaj, zatim produži. Lijeva mu noga umalo izgubi uporište. Zastane mu dah. A onda je neznamac bio već tako blizu da je, bez sumnje, naslutio Herneovu blizinu.

Herne podigne revolver. Uspije li se tako približiti da bi ga mogao upotrijebiti kao toljagu, vjerojatno će doznati neke odgovore koji ga zanimaju. Ako...

Nebó rascijepi krivudava munja.

Čovjek pred Herneom odskoči iznenadeno. Sada je znao da je Herne blizu. Vidio ga je.

Budući da mu je iznenađan bljesak usporio reakcije, Herne je oklijevao jednu sekundu predugo. Zapazio je zapanjenost na čovjekovu licu i to lice mu se zadržalo pred očima i onda kad se vratila tama.

Odjekne grmljavina. U istom trenu zamahne ruka i izbiye mu kolt iz šake. Čovjek se bacio na njega, udarajući ga šakama po tijelu i zamahujući nogama.

Herne od naleta padne na leđa. Kad ga je čizma udarila u prepone, jauknuo je protiv volje. Nešto tvrdo i metalno okrzne mu glavu kad ju je nagonski trgnuo u stranu.

Očajnički spusti ruku i potraži prstima skrivene korice na desnoj čizmi. Napipa držak vojničkog noža što ga je uvijek nosio u njima i izvuče ga.

Šaka ga udari po ustima, i on osjeti okus vlastite krvi. Spazi u djeliću sekunde revolver uperen mu u lice.

Munjevito zamahne desnom rukom uvis i oštrica se zabije između rebara. Protivnik široko zine i krikne.

Herne se lijevom rukom odgurne od zemlje, sruši neznanca i pritisne ga uz mokro tlo. Čulo se još samo krkljanje i tijelo omlohavi. Jed klekne, izvuče nož i obriše ga o protivnikov kaput, premda bi kiša bila brzo isprala krv s njega.

Pažljivo pogleda lice pred sobom. Čovjeku je bilo tridesetak godina i imao je bujne brkove. Herne ga nije poznao, ali je bilo sasvim jasno da nije riječ ni o kakvu balavcu. Osim toga, neznamac je u borbi pokazao da je iskusan i da zna svoj posao.

Herne počne tražiti u mraku svoj kolt. U šumarku iza njega odjekne pušćan hitac i poprati ga odmah drugi. Pitao se da li to Charlie puca. Je li opalio prvi i je li pogodio?

Odjeknu dva hica s brežuljka. Herne zastane i osluhne, zatim nastavi tražiti revolver. Pronade ga

za dvije minute. Pognuvši se i žurno se vraćajući tamo gdje je ostavio Charlieja, nadao se da se situacija nije promijenila. Vinčesterka mu je još bila naslonjena na deblo kako ju je namjestio.

– Charlie?

Tišina.

– Još sam ovdje, sto mu gromova! – odgovori tada glas.

Pušcana je paljba s istoka opet prestala. Više nisu sijevale munje. Grmljavina se udaljila i čula se samo s vremena na vrijeme.

– Pogledaj onu vucibatinu – predloži Charlie. – Provjeri jesam li ga sredio.

Herne se počne spuštati niz strm i kratak obronak, više se skližući nego hodajući. Poginuli je ležao na boku, digavši desnu ruku visoko iznad glave i držeći još u njoj pušku. Herne ga okrene na leđa. Charliejev mu je metak odnio pola lica.

Zaista je čudno što je Charlie pri tako lošoj vidljivosti uspješno pronašao cilj. Igra sudbine.

Herne se pitao jesu li u toj Nateovoj podvali sudjelovali Jednooki i Billy ili neki drugi iz skupine. Više nije nimalo sumnjao da je riječ o podmukloj podvali.

– Prsa mi gore kao da je u njima vatra. Ne može ih ni kiša ohladiti – progunda Charlie.

Herne se sagne i pogleda ranu. Charlie je imao pravo: metak je ušao u bok i nije izišao iz tijela.

Razdere pola Charliejeve košulje, napravi od sukna grudu i stavi je na ranu, zatim je sveže čvrsto komadom svoje košulje.

– To će ti pomoći dok ne stignemo k liječniku – promrmlja.

Charlie ga pogleda upitno.

– Vjerujem da su ostali pobjegli – reče Herne. – Ne mogu nas

sada napasti, jer su već izgubili dvojicu i kiša pljušti kao luda. Odjahat ćemo u Powderville i ondje ćeš dobiti potrebnu njegu.

– Što je s Nateom? – upita Charlie.

Herne iskrivi lice.

– Odnijet će ga vrag, Charlie!

VIII

Herne i Charlie jahali su polako glavnom ulicom. Powderville je bio napola poplavljen. Očito se oluja okomila najsnažnije baš na njega. Pod kopitima je pljuskala voda, duboka nekoliko centimetara. Iako se još nije sasvim smračilo, gorjele su petrolejke.

Sad kad je prestalo kišiti, zrak je bio bistar i svjež, ali zbog vjetra vrlo hladan.

S krova »Stočareve gostionice« još je curila kišnica. Herne je imao u džepu nekoliko dolara predujma što mu ga je Nate dao prvog dana, prije nego što se stanje promijenilo. Čim pronade liječnika, navratit će na piće. Ta mu pomisao ugrije dušu.

Sjećao se da je o stup nasuprot prenoćištu bila pribijena liječnikova pločica s natpisom. Zaista je još bila na svom mjestu, samo što se malo naherila. »Doktor Raymond Douglas«.

Pomogne Charlieju da sjaše, pogledavajući prema prenoćištu i napola se nadajući da će spaziti onu ženu. Najednom shvati da nije čuo kako se zove. Budući da ga je onako izbacila iz kuće, to nije više, vjerojatno, ni važno.

– Polako! Hajdemo do onih vrata!

Ubrzo se pojavi liječnik. Po svoj prilici je već čuo da su se vani zau-

stavili konji. Pogleda ih obojicu i zapazi im kapute i upadljive šešire.

– Vi ste Drummondovi ljudi, ako se ne varam?

– Tako je.

– Nerado liječim ljude poput vas. One koji žive od revolvera...

Herne ga odgurne rukom.

– Zaboga, jeste li pop ili liječnik? – prigovori. Pomogne Charlieju da prijede preko praga i uđe u kratak hodnik. – Kuda?

– Nisam još rekao...

– Kuda?

– Ordinacija mi je s lijeve strane.

Herne otvori vrata i uvede unutra Charlieja. U sredini je prostorijske bio dugačak drven stol, a sa strane kožnat naslonjač. Bila su unutra i dva obična drvena stolca. Zatim zastor iza kojeg su se svlačili pacijenti, vrč i zdjela te polica s debelim knjigama.

– Zatvorite vrata i latite se posla, doktore! – reče Herne.

Liječnikovo se lice napelo. Izvadi iz džepa naočale sa žičanim okvirom i stavi ih na nos. Oči su mu iza leća bile male i sjajne. Imao je sijedu kosu i bio već proćelav.

Približava se pedesetoj godini, zaključa Herne.

– Doktore, ovaj čovjek ima u sebi metak i vjerojatno će mu se stanje još pogoršati dok vi mirno stojite i gledate ga.

Liječnik je još nekoliko trenutaka promatrao ranjenika, a onda okrene leđa i uhvati rukom za kvaku.

– Čekajte! – Herne napola izvuče iz korica revolver.

Liječnik ga mirno pogleda preko ramena.

– Ako želite da obradim tu ranu, potrebna mi je vruća voda.

Herne spusti kolt u korice, a doktor Raymond Douglas izade.

* * *

Tri četvrt sata nakon toga ušao je Herne u »Stočarevu gostionicu«. Odveo je već oba konja u konjušnicu i kazao starcu neka hranu stavi na račun ranča »D u krugu«. Stari se konjušar uzbudio, skvičao je šepesao uokolo, ali mu je Herne ipak ostavio konje.

U Krčmi je bilo malo gostiju, no svi su, ugledavši njegov dugački kaput i šešir, reagirali onako kako je i očekivao. Kao da se na veseloj nedjeljnoj zabavi pojavila čegrtuša.

Jedino se njegovu dolasku obradovao donekle onaj trgovački putnik kojeg je upoznao za doručkom u prenoćištu prije nekoliko tjedana. Herne nije još stigao naručiti pice kad mu je prišao trgovac i uporno zatražio da ga počasti čašicom.

– Sada se ovdje prodaje pice koje vam mogu osobno preporučiti – promrmlja on i lukavo namigne.

Herne prihvati ponudeni viski i ode za njim za stol. Trgovački je putnik bio obučen uredno kao i prije, samo što je ovaj put imao crno odijelo umjesto smeđeg. Plave mu oči nisu mirovale.

– Dakle, vidim da ste se zaposlili kod gospodina Drummonda, gospodina Samuela Alexandera Drummonda, blagorodnoga gospodina Samuela Alexandera Drummonda.

Kad bi šutio dulje od minute, vjerojatno bi umro, pomisli Herne.

– Nadam se da vam novo... ovaj, zaposlenje odgovara?

Herne suzdržljivo zagunda.

– Znam da se gospoda Fairfax ogorčeno pobunila zato što ste se naumili zaposliti kod Drummonda – nastavi trgovački putnik – ali...

– Gospoda Fairfax? – prekine ga Herne.

– Da, gospoda Rachel Fairfax.

– Znači, ima muža...?

– Baš to sam vam htio objasniti. Njeno snažno protivljenje vašem poslu povezano je s njenim mužem. Pokojnim mužem.

Herne ga pogleda u oči, čekajući da nastavi.

– Kad su se ona i muž doselili u ovaj kraj, namjeravali su uzgajati stoku. To su i radili otprilike godinu dana i počeli su stvarati lijepo stado, a onda...

– Nastavite! – reče Herne kad je trgovački putnik zašutio kako bi srknuo piće iz čaše.

– A onda je izbio nekakav sukob s gospodinom Drummondom. Dakako, ja ne znam tko je imao pravo a tko krivo, ali je, prema riječima gospode Fairfax, njen muž bio izazvan tako da je nepromišljeno posegnuo za oružjem.

– Tada su ga ustrijelili – zaključujući Herne.

Na plave se oči spuste kapci.

– Je li kazala koji ga je čovjek ubio, je li mu spomenula ime? – zapita Herne. – Je li spomenula bilo kakvo ime?

– Nije spomenula ime, ali je govorila o čovjeku koji se čudno, vrištavo smije.

Herne udari stisnutom šakom po stolu, a trgovac ga pogleda prestrašeno, pitajući se nije li rekao nešto pogrešno.

– Ovaj, htio bih vam odmah napomenuti da se, općenito, potpuno slažem s nastojanjem gospodina Drummonda da uvede red i zakon u ovaj kraj. Kao što sam vam već prije rekao, jedino oni mogu kupovati...

– Zaboga, zar ne možete ni trenutak šutjeti? – uzvikne Herne.

– Ovaj... pa, ja sam... ovaj... – Trgovac je mahao rukama, tankim i bijelim prstima. Ustao je i uzeo Herneovu praznu čašu. – Doprinite mi da vam je ponovo napunim, gospodine.

Žurno ode prema tezgi:

Herne se promisekolji na stolicu. Nije želio ostati, a nije još bio načistu kamo bi mogao otići. Ipak će morati prije ili poslije izaći i pronaći sobu u kojoj će prenoćiti. Ili će potražiti sobu, ili će prespavati u konjušnici. Jedno je, na žalost, nesumnjivo: neće spavati pod krovom gospode Rachel Fairfax. Potpuno razumije njene razloge.

– Mogu vam reći još nešto zanimljivo – progovori trgovački putnik prije nego što je i stigao do stola. – Sjećate li se onog čovjeka koji je onog jutra doručkovao s nama?

Herne kimne.

– Niste li ga, slučajno, vidjeli na Drummondovu ranču?

– Nisam.

– Uvjeravam vas, bio je ondje nekoliko puta. – Trgovac prima kne stolicu i spusti glas. – Nagovorio sam toga našeg znanca čupavih obrva da jedne večeri kuša osobit viski, uvezen iz Škotske. Znate – doda nagnuvši se prema Herneu – on je Škot. Nije doputovao ovamo samo zato da bi gledao znamenitosti i prirodu. Ni govora! On je poslovni čovjek. I to vrlo utjecajan, mogu vam reći.

Herne digne pogled kad je za stolom kraj vrata započela svađa. Iznenada je zazvečalo staklo i zaškripao je gurnuti stolac. Automatski je spustio desnu ruku prema koltu. Privuče mu pažnju micanje s desne strane i žurno se osvrnuo. Debeli je pipničar upravo uperio skraćenu sačmaricu, a mršavi je

pokušavao napeti kokot staromodnog revolvera.

Svada se stiša brzo kako je i započela. Gosti počnu skupljati staklene krhotine. Debeli pipničar spusti sačmaricu i uzme metlu i lopaticu za smeće.

Herne pusti revolverski držak i popije nekoliko gutljaja viskija.

– Dakle, mogu vam reći – nastavi trgovački putnik i ponovo se nagne prema njemu – onaj čovjek se zove Hamish Fullerton. Predstavnik je moćnog udruženja škotskih bankara i vlasnika nekretnina.

– Kojeg vraga radi ovdje, u Montani? – zapita iznenađeno Herne.

Trgovac se kucne prstom po nosu.

– Novac se hvata za novac – reče. – Ako se ne varam, žele uložiti pare u uzgoj stoke. Drummondov je ranč...

– Ali Drummond im neće prodati imanje sada kad ga je toliko proširio.

– Tako je! Međutim, želi li ga još više proširiti... recimo, udvostručiti stado... potrebne su mu nove pare. E, tu bi mogao pomoći Škot. Razumijete?...

– Ne, ne razumijem! Jasno mi je samo to da će Drummond, ako želi udvostručiti broj goveda, morati udvostručiti površinu svoje zemlje. A to znači da će otjerati još mnogo ljudi sa zemlje koja im pripada prema zakonskim propisima.

Plave su se oči, sasvim vidljivo, zbunile zbog Herneove srdžbe.

– Kako bi se izvukla najveća moguća dobit... – započne trgovački putnik.

Herne uzme čašu, iskapi viski i baci je u zid, gdje se razbila u stotinu komadića.

– Evo, što mislim o dobiti! Evo, što mislim i o vama! – vikne.

Naglo odgurne stolac i okrene se prema tezgi, gdje su pipničari upravo posegnuli za oružjem. Mu-njevito spusti ruku prema koricama i u šaci mu se nađe kolt. Čvrsto stisne usnice. Oba se pipničara odmaknu od svog oružja i zastanu na sredini šanka.

Samo letimice pogledavši trgovčevo još crveno i zbunjeno lice, Herne spremi revolver u korice i izjuri iz krčme.

* * *

Probudivši se prije svitanja, Herne osjeti da mu se hladnoća uvukla u kosti. Odmah zbaci sa sebe kaput. Kolt mu je bio u koricama, na slami, nadohvat ruke.

Strese glavom i počne se dizati. Je li se probudio samo zbog jutarnje hladnoće ili ga je, možda, probudilo nešto drugo?

Uzevši revolver, krene tiho u čarapama prema rubu gornjeg dijela sjenika. Uskoro mu se nađe u vido-krugu stari zdepasti konjušar.

Kimne i povuče se. Vrativši kolt u korice, sjedne kako bi obuo čizme.

– Hej, tko je gore? – vikne starac. – Pokaži se ili ću te izrešetati na toj slami i otjerati ravno u pakao!

Smijuljeći se, Herne skupi slinu i pljune preko ruba.

– Boga mu, tko to...?

Obuvši i lijevu čizmu, Herne ustane i pokaže se.

– Vi ste to – progunda konjušar. – Kojeg vraga radite gore?

– Došao sam po konje. Ako se ne varam, rekli ste mi da ste uvijek budni jedan sat prije svitanja. Nije li tako?

– Do svitanja je ostalo više od jednog sata. Rekao sam vam već, ne učite me mom poslu! Osim toga,

nisam glup. Sasvim mi je jasno da se mojom konjušnicom služite kao hotelom.

Herne uzme kaput i počne se spuštati ljestvama.

– Ako vam se to ne sviđa, dođajte i te troškove Drummondovu računu. A sada, umjesto što stojite tu i buljite u mene, kako bi bilo da mi napokon pripremite konje?

Starac je još nekoliko trenutaka brbljao srdito, a onda, na Herneovo iznenađenje, ode po konje.

* * *

Herne je gotovo pio sat pijuckao u »Stočarovoju gostionici«. Dođuše, krčma još nije bila otvorena za goste i pio je kavu što su je pipničari skuhalo sebi za doručak, no obojica su, vidjevši sinoć kako je brz na revolveru, bili vrlo uslužni.

Kad je zaključio da više nije prerano, zaputio se k doktoru Douglasu.

Čekajući pred kućom, okrenuo je glavu i ugledao Rachel Fairvax kako upravo prolazi mimo prozora u blagovaonici. U tom času otvori vrata liječnik i pogleda ga, ne baš blagonaklono.

– Kako mu je? – zapita Herne.

– Još spava.

– Kad će biti sposoban za putovanje?

– Putovanje? O putovanju nema ni govora. Dakako, osim ako želite da vam prijatelj iskrvari prije nego što prijeđe stotinu metara.

Herne kimne.

– Stekao sam dojam da ne liječite baš rado Drummondove ljude – napomene.

– Niste se prevarili. Međutim, sada kad mi je već pacijent, nastojat ću ga izliječiti. Za tjedan dana mogao bi već sjediti na kolima, a

za dva tjedna na konju... ako je čvrste tjelesne građe.

Herne podigne ruku.

– Dobro, doktore, neka bude tako. Za tjedan dana posjetit će vas netko od nas.

Liječnik zatvori vrata što je brže mogao. Herne se počne vraćati glavnom ulicom, vodeći za sobom Charliejeva konja. Dan će, sudeći prema svemu, biti lijep i suh, premda je tlo još mokro nakon jučerašnje oluje.

Sada su se, kamo god pogledao, još jasnije vidjele štete koje je nanijelo nevrijeme. Zapazio je rupe na krovovima, na zidovima, polomljene daske i srušene šatore na rubu Powdervillea.

Krene preko ulice, prema prodavaonici, jer je htio kupiti kekse od zobena brašna i pojesti ih nakon kave koju je popio u krčmi. Bio je nasred ulice kad su se otvorila vrata prodavaonice i na nogostup izašla Taylorova žena, držeći za ruku dječaka. Išla je vrlo polako prema kolima koja su čekala vani, vukući dijete koje je posrtalo za njom.

Herne se zaustavi gledajući je. Nije bio načistu što bi trebalo učiniti. Tek kad se popela na kola i sjela, digla je pogled i spazila ga.

Herne se polako približi sjaše i omota uzde oko prečke za vezanje neposredno ispred kola. Provuče se između svoga konja i obaju upregnutih konja, te krene duž nogostupa. Zastane kraj kola, čekajući hoće li se ona okrenuti od djeteta i pogledati ga.

– Gospodo Taylor – prozbori tiho.

Oči su joj bile svijetloplave, gotovo bezizražajne.

– Zanima me... je li vam se djever...? – nastavi Herne donekle zbunjeno.

– Da, vratio se. Dobro... dobro smo. Steve i ja.

– U vezi s onim što se dogodilo – izusti Herne, još smeten, i ustukne jedan korak – želim vam kazati da, ako nosim ovo – dotakne kaput – to još ne znači da se slažem sa svime što rade Drummondovi ljudi.

– Znam – odvrati ona tiho i mirno. – Zahvalna sam vam zbog onog što ste...

Najednom joj se oči rašire i lice postane napeto. Gurne dijete iza sebe i pritisne ga uz sebe dok se dizala, otvarajući usta kako bi viknula upozorenje.

Herne nasluti opasnost prije nego što je mogla bilo što izreći. Baci se u stranu, prema nogostupu. U vremenskom razmaku između početka te kretnje i pada na nogostup, desna mu ruka munjevito izvuče kolt. Spazi čovjeka na vratima prodavaonice i u njegovoj šaci uperen revolver.

Bacivši se na nogostup, otkotrlja se po daskama. U trenutku kad se okrenuo na bok, ispali prvi hitac. Kad je ispalio drugi, bio je još u istom položaju, ali već nepokretan.

U idućoj se sekundi podigne na koljeno, spreman da opali i treći put.

Nije bilo potrebno. Taylorov je brat ležao napola u prodavaonici, napola vani. Jedan mu se metak zabio u lijevi bok. Nad tom je ranom bila veća rupa, blizu srca koje je već prestalo kucati.

Herne se polako digne, držeći u obješenoj ruci kolt. Oko njega su trčali ljudi i vikali. Otvarali su se prozori.

Iz trgovine izide ćelavi prodavač, pazeći da ne nagazi na Taylorovo tijelo.

S kola se začuje prigušeno jecanje.

Herne pogleda prema njima i opazi da dijete jeca, koje je, premda nije shvaćalo što se dogodilo, zarilo lice majci u krilo i rasplakalo se. Majka skrene pogled s poginuloga na vratima prema Herneu. U svijetloplavim očima nije joj još bilo nikakvih osjećaja. Doživjela je već previše i više je ništa nije moglo dirnuti.

IX

Nebo je tog jutra bilo isto onako vedro kako je bilo tmurno prošlog popodneva. Vjetar je promijenio smjer i puhao sada mnogo slabije sa sjeverozapada. Sunce je bilo bljedožuta kugla bez prave topline. Pod njim je prerijska trava neobično sjala, više srebrnastosivo nego zeleno.

Herne je jahao prema ranču „D u krugu“, ne baš načisto sâm sa sobom zašto se vraća i što će učiniti kad stigne tamo.

Stalno je imao na umu dugove koje mora naplatiti od Natea, Bilyja i Jednookog.

No mozak mu je govorio da bi bilo najpametnije da još neko vrijeme miruje i slaže se s njima. Prvo, ne bi bilo loše da izdrži do kraja mjeseca i uzme od Drummonda plaću. Drugo, teško će se obračunati s njima trijicom na ranču, pred dvadesetak ljudi.

Te su mu se misli neprestano vrtjele po glavi kad je ugledao dim. U početku je vidio samo mrljicu na svijetloplavom nebu, blizu obzorja na istoku. A onda se ta mrljica zavojito i postupno digla, raspršila i napokon nestala.

Skrene i potjera konja prema tom dimu. Predio je bio sve brdovitiji. Tu je raslo gušće drveće i virilo je u travi bijelo stijenje.

Zaustavi se na vrhu uzvisine i pogleda oko sebe.

S lijeve je strane taman put krivudao između brdâ prema Willardu. S desne su se strane dizale visoke stijene Medicine Rocka. Dim je bio u sredini. Sada gušći i crniji. Nije mogla biti riječ o vatri kraj koje su se ljudi htjeli ogrijati ili se poslužiti njome za žigosanje. Gori neka zgrada ili kola, nasluti Herne.

Prije nego što je ponovo krenuo, izvuče vinčesterku i provjeri koliko ima metaka u njoj. Zatim pregleda kolt i skine usku kožu s kokota.

Pomisli na svoju pušku »sharp«, zaključanu u spremištu oružja u Drummondovu podrumu. Mora se je pošto-poto dočepati.

Kad je prešao još dva kilometra, osjetio je već i miris dima. Zapekao ga u nosu. Poznao je taj miris i te kako dobro. On ga prati još iz Lawrencea u Kansasu. Prati ga do današnjih dana. Paljenje i linč. Osim užeta, najviše se boji vatre.

Zaustavi konja i sklizne sa sedla. Zemlja je još bila mokra i meka. Zaključa da je sada udaljen od vatre samo jedan kilometar.

S desne se strane protezalo drveće, vjerojatno sve do vatre, a s lijeve su se vidjele velike kamene gromade i mjestimice grmlje. Pitao se na kojoj bi strani našao bolji zaklon.

Povede konja s niskoga grebena po kojem je jahao i priveže ga za jedno drvo, gdje je bio vrlo dobro zaklonjen od pogleda. Tada mu sputa prednje noge kako mu ne bi mogao pobjeći.

Noseći vinčesterku u lijevoj ruci i strpavši kutiju metaka u džep dugačkoga kaputa, izide iz šumarka i počne se šunjati između

kamenih gromada. Za desetak je minuta ugledao ono što ga je zanimalo.

Zapaljena je koliba, čini se, bila ugrađena u obronak. Bočni su joj se zidovi već srušili. Daske su pocrnjele. Napola ih je već požderala vatra, još bjesnjeći u sredini kolibe. Dizao se vrlo gust i ljut dim.

Nekoliko komada pokućstva, grubo izrađenog, bilo je izbačeno iz kolibe i potom razbijeno. Neki su dijelovi, očito, bili upotrijebljeni za loženje vatre kad se htjela ugasiti.

Obor s desne strane bio je uglavnom srušen. Dva su čovjeka upravo gurala kola u vatru.

Priľjubivši se uz tlo i držeći kraj sebe vinčesterku, Herne je gledao svaku pojedinost. Oči mu polako skrenu ulijevo, prema uzvisini i kržljivim borovima na njoj. Bilo ih je ukupno pet. Rasli su jedan kraj drugoga. Dva su imala već dodatne plodove, dodatno lišće.

Obješena su se tijela polako okretala s jedne strane na drugu dok se vjetar probijao između stabala i grana i čas ih udaljavao, čas približavao.

Herne je promatrao obješene. Bliži je bio srednjih godina. Cijelo mu je lice bilo obraslo čupavom bradom. Tamna mu je kosa pala na čelo i pokrila mu oči. Na lijevoj je strani imao tamnu, mokru mrlju. Krv, zaključa Herne.

Kraj njega je visio mnogo mladi muškarac, lica podignuta prema nebu jer mu je konopac tako iskrio vrat. Koža mu je bila vrlo bijela, izuzev krivudavu krvavu prugu što mu se protezala s tjemena preko obraza i nestajala pod ovratnikom košulje.

Ako su i pucali u njega, Herne nije nigdje mogao vidjeti ranu. Po

svoj prilici su ga, jednostavno, uhvatili i objesili. Nateu je najmilije kad je žrtva živa i potpuno svjesna što se događa.

Uto ugleda Natea. Stajao je s Billyjem, Jednookim i još nekim koga Herne nije mogao jasno razabrati. Zapazio je samo da ne pripada Nateovoj četi. Nije imao dugi kaput ni visoki šešir.

Tada se Billy odvoji od skupine i krene prema Coleu i Henryju, koji su još gurali kola u vatru. Herne opazi da je ona nepoznata osoba neka starica.

Tijelo joj je bilo sitno i krhko. Nosila je crnu haljinu. Kosa joj je bila kratka i neravno odrezana, kao da ju je netko rezao tupom oštricom. Boja joj se mijenjala od željeznosive do prljavobijele.

Ona digne ruke prema Nateu, preklinjući ga. Herne je, čak sa svog položaja, vidio velike, crvene reumatične otekline na zglobovima. Nate joj odgurne ruke. Herne začuje slabašan krik i Nateov smijeh, nalik glasanju kojota kad nanjuši krv.

Privuče vinčesterku i namjesti se tako da je mogao nasloniti puščanu cijev na rub kamena pred sobom.

Nate uhvati staricu za haljinu i povuče je tako da je zateturala i mahnula rukama ne bi li se održala na nogama. Uzalud je to pokušala. Kriknuvši, pala je na zemlju. Nate mahne Billyju, koji joj odmah pride, sagne se i podigne je jednom rukom premda se branila. Nekoliko ju je sekundi vrtio iznad svoje glave dok su ostali stajali oko njega, pljeskali se po stegnima i urlicali od smijeha.

Herne nacilja Billyju u trbuh. Ako je Billy bude htio baciti na zemlju, pucat će. Međutim, Nate iz-

rekne neku naredbu, te Billy prestane vrtjeti staricu i spusti je, gotovo nježno. Tada Nate naredi nešto drugo i Jo-Bob se nasmiješi krenuvši prema svom konju. Donele laso. Nije moguće, pomisli Herne. Ne smiju još i to učiniti. Ne smiju!

Polako skrene puščanu cijev ulijevo, prateći njome skupinu koja je vukla i gurala staricu prema obješenim tijelima.

Billy je opet podigne, a Cole dovede neosedlana, umorna konja. Jo-Bob se uzvere na neko stablo i počne puzati po grani, tri-četiri metra iznad zemlje.

Žena se otimala u Billyjevim čvrstim rukama, a Nate se glasno nasmije. Zapravo, više je zavrištao nego što se nasmijao. Billy je podigne visoko u zrak i strese je kao krpenu lutku. Iz staričinih usta prodre prestrašen krik, a onda je omlohavila u Billyjevim golemim šakama.

On je baci konju na leđa, a Cole je uhvati i uspravi, zatim posegne za omčom koju mu je s grane spustio Jo-Bob.

— Gledajući niz puščanu cijev, Herne počne pritiskati obarač. Cole je upravo htio nataknuti starići omču preko glave kad Herne opali.

Cole krikne kad mu je metak prošao kroz mišiće na nadlaktici. Posrne natraške i izgubi ravnotežu.

Staričina se glava izvuče iz omče. Budući da je više nitko nije držao, žena se sruši u stranu i skvrči na zemlji.

Kad je pala, Herne opali drugi put. Metak izbrazda zemlju ispred Billyjevih nogu i izgubi se u mokrom tlu.

Nateovi su ljudi već trčali, izvlačili revolvere, tražili svoje konje,

nadvikivali se i pokušavali ustanoviti gdje je napadač.

Herne uhvati na nišan Natea i počne povlačiti obarač.

– Ne miči se!

Herneu se sledi krv. Glas se čuo neposredno iza njega, odlučan i jasan.

– Baci pušku!

Gledao je još za trenutak Natea, a onda makne prst s obarača.

– Baci pušku!

Herne spusti vinčesterku na tlo i odgurne je udesno, razmišljajući grozničavo o udaljenosti između svoje šake i kolta u centimetrima i sekundama.

– Okreni se i digni obje ruke visoko iznad glave.

Herne se počne okretati. Polako.

– Digni ruke! Visoko!

Sekunde i centimetri bijahu predugi. Okrenuvši se, Herne ugleda pušku u Tomovim rukama, uperenu ravno u prsa. Iza Toma je, s lijeve strane, stajao Rob, također držeći uperenu pušku.

– Ustani!

Herne se digne. Odozdo su se čuli povici i pitanja. Trčali su ljudi.

– Sada spusti lijevu ruku i posegni za koltom. Izvuci ga prstima, tako oprezno kao da bi ti mogao eksplodirati ako ga uhvatiš čvrsto. Hajde, učini to!

Tomovo se okruglo lice zajapurilo od uzbuđenja i zadovoljstva.

Herne uhvati revolverski držak palcem i kažiprstom i izvuče kolt iz korica.

– Sada ga baci prema meni. Polako i uslužno!

Revolver padne na stijenu i zavrti se ležeći na bubnju.

– Pripazi na njega, Robe!

Tom uzme revolver i široko se naceri kad ga je gurnuo za pojas.

Rob prođe mimo njih i javi se ljudima dolje.

– Pucao je Herne! – dovikne. – Međutim, uhvatili smo ga!

Uskoro se okupiše svi oko Hernea. Nate se raskorači. Crvene mrljice na obrazima bile su malene, ali upadljive.

– Čim sam te ugledao, naslutio sam da si varalica i izdajica! – reče. – Promatrao sam te, nadzirao sam te kao jastreb. Kad si već počeo braniti Taylorove, zaključio sam da si obična ništarija. Već tada sam kazao da previše znaš o krađi naše stoke. Nije li tako, ljudi?

Začuje se glasno odobravanje, a Herne preleti pogledom po neprijateljskim licima oko sebe.

– Kad se sinoć nisi vratio sa Charliejem – nastavi Nate – sinulo mi je što si učinio. Dobro si to smislio. Umjesto da napadneš kradljivce kao što je trebalo, pucao si, vjerujem, Charlieju u leđa i udružio se s njima. To se dogodilo. Jesam li pogodio?

Odgovore mu povici u znak slaganja, povici koje je želio.

Herne shvati da bi uzaludan bio svaki pokušaj da im objasni što se zapravo dogodilo. Nitko ga ne bi slušao, nitko ne bi povjerovao njemu više nego Nateu.

Kroz krug oko njega progura se netko. Bio je to Cole, s grubim zavojem oko ruke i revolverom u lijevoj šaci.

Zaustavi se jedan metar ispred Hernea i zagleda u njega. Desna mu se strana koščatog lica trgne uvis.

– Gade jedan! – progunda. – Podlače prokleti, prostrijelio si mi ruku!

Zamahne revolverom. Herne hitro podigne desnu ruku i zaustavi udarac, ali donekle izgubi ravnotežu. Pogodi ga lijevom šakom u

prsa i odbaci među okupljene ljude.

– Sredi ga, Cole!

– Dokrajči ga!

Herne pogleda opet oko sebe, ali nije mogao nikamo pobjeći. Cole se odgurne od ljudi iza sebe, još držeći u ruci revolver. Herne se poguri, čekajući napad i gledajući mu oči. Kad je Cole navalio na njega, usredotočio je svu pažnju na revolver, znajući da će, uspije li se dočepati oružja, imati još neke nade.

Kad je koraknuo naprijed, netko mu povuče otraga nogu, te je, umjesto da uhvati Coleovu ruku u kojoj je bio revolver, proteturao mimo njega i pao. Dok se još rušio, okrnula ga je revolverska cijev. Ipak, čim je dotaknuo tlo, otkotrljao se i ponovo skočio na noge.

Ovaj put ga netko udari snažno po bubrežima tako da se presavio od boli. Obuhvati ga oko vrata ruka i povuče još više natrag. Sekundu-dvije nakon toga udari ga po unutrašnjoj strani bedra vršak čizme. Posegne iza sebe ne bi li se nekako oslobodio. Uhvati nečiju glavu i pokuša je zavrnuti, istodobno izvlačeći vrat iz stiska.

Ugleda lice koje je, zbog mržnje na njemu, jedva prepoznao kao Jo-Bobovo. Zamahne šakom i pogodi ga, a onda mu se učini kao da ga je malj udario po potiljku.

Noge mu pokleknu. Srušivši se na zemlju, pogleda preko ramena i spazi divovskog Billyja.

Čim se našao na tlu, udari ga postrance po glavi čizma, te se onesvijestio. Na kratko vrijeme. Uskoro su ga podigli na noge, prebacivši mu omču preko prsa tako da su mu obje ruke bile prikovane uz tijelo.

Nate stane pred njega. Gledao ga nekoliko časaka, a onda nagne glavu natrag i naglo ga udari čelom po nosu.

Herneu šikne krv iz nosnica.

Netko povuče užu, pa se on trgnuo natrag. Počese ga udarati sa svih strana šake, koljena, stopala. Vrtio se u krugu, a udarci su nemilosrdno pljuštali. Cijelo ih je vrijeme pratio Nateov vrištavi smijeh.

Kad je pao na zemlju, već deseti ili dvanaesti put, zakleo se da će ubiti Natea. I to polako.

Uto ga digoše opet na noge i mlaćenje se nastavi. Nakon nekog vremena nije više bilo zabavno. Dosadilo im je udaranje gotovo beživotna tijela koje se njihalo pred njima i rušilo čim bi ga uspravili.

Napokon ga ostaviše na zemlji. Jedva je disao, a kad bi i udahnuo, to bi mu zadało takvu bol kao da mu tijelo reže tupa pila.

Nate pošalje dvojicu po staricu, koja je pokušala pobjeći među stijene. Dovukoše je, i zatim, kad se Jo-Bob opet popeo na stablo, objesiše.

To im više nije bilo osobito zabavno.

Nate naredi da sve što je još ostalo nedirnuto pobacaju u vatru, koja se već počela gasiti.

– Što ćemo s njim? – zapita Cole. – Zar ga nećemo ubiti?

Nate se nasmije i zatrese glavom.

– Svucite ga! – reče.

Skinuše s Hernea svu odjeću i ostaviše ga, sklupčanog, na zemlji. Nije se osvijestio.

Pride mu Nate i zastane kraj njega, gledajući ga prezirno i cereći se. Tada se sagne, podigne mu desnu ruku i odmakne je od tijela.

Namjesti je tako da je dlan bio priljubljen uz tlo. Podigne visoko nogu i grubo nagazi petom čizme na Herneove prste.

Dok je išao prema svom konju, smijao se tako da je prestrašio crne pticurine što su sjedile na drveću iznad triju obješenih tijela i natjerao ih da uzlete.

X

Gušter potrči po zemlji, zastane, podigne glavu i, hitro ispruživši račvast jezik, povuče u usta kukca. Nakon toga potrči opet, mašući repom lijevo-desno.

Zaustavi se kraj čovječje noge, ne znajući što je to. Tijelo mu je bilo tamnožuto, sa smeđim mrljicama.

Spretno uhvati još jednog kukca što je letio mimo njega. Znatizeljno je gledao crnim očicama brežuljak na koji se popeo. Čudan mu je bio dodir s golim mesom.

Žurno potrči po nozi, zastane za trenutak, a onda produži uznemireno se zaustavljajući svaki čas. Smiri se na Herneovu otekлом obrazu i ponovo uhvati crnim jezikom kukca.

Nekoliko centimetara od njegove glave pomakne se koža i pojavi oko. Gušter je za trenutak buljio u njega, a onda skoči s glave i pobjegne prema kamenju.

Herne je ležao tako, činilo mu se, vrlo dugo. Nije se ni pokušao pomaknuti. Tijelo mu je tako odrvenjelo od udaraca da nije gotovo ni osjećao večernju hladnoću. Tupo je gledao, gotovo zatvorenim očima, sivo-plavo nebo koje je već prekrivao sumrak svojim plaštem.

Kad se napokon pokušao okrenuti na bok, kroz tijelo mu sijevne

takva bol da je jauknuo. Cijelu desnu stranu kao da mu je zahvatila vatra. Zastane, sjetivši se gdje je i što se dogodilo.

Htjede sjesti, ali čim se naslonio na desnu ruku, trgnuo se od boli i odustao. Klonuo je na bok i polako se okrenuo na lijevu stranu. Podigao se oslanjajući se na lijevu ruku. Kad je napokon sjeo, pregleda desnu šaku.

Sa globova prstiju ogulila se koža. Očito nešto se tvrdo i oštro bilo zabilo u meso i rasjeklo ga do kosti. Zglobovi su otekli. Pokuša micati prstima, otvoriti i zatvoriti šaku, no nije mogao.

Znao je zašto su to učinili, ali je istodobno znao da im to neće pomoći. Ništa ih ne može spasiti.

Prikupi snagu i ustane. Stojeći časak-dva, napravi dva koraka. Sruši se. Pokuša ponovo. Uspije napraviti još nekoliko nesigurnih koraka.

Spaljena je koliba bila crna i sablasno tiha. Na drveću su još visjela tijela. Sada su bila tri. Objesili su i staricu.

Još jedan razlog za osvetu.

Napokon je počeo osjećati hladnoću. Večernji mu se vjetar uvlačio u sve posjekline na tijelu. Otetura prema drveću i pogleda obojicu obješenih muškaraca.

Podigne li ruke, dohvatit će bradonjin kaput i svući ga. Uspio je lijevom rukom dosegnuti rub rukava. Nakon pet minuta dočepao se kaputa. Na lijevoj je strani bila rupa od metka, okružena zgrušanom krvlju.

Teško obuče kaput i, okrenuvši se, zaputi se tamo gdje je ostavio konja.

Svaki ga je korak bolio i morao se nekoliko puta zaustaviti i odmoriti, jer bi inače pao. Ponajviše su

ga boljela leđa oko bubrega, leđa, lice i desna šaka.

Trebalo mu je mnogo vremena kako bi stigao do mjesta gdje je ostavio sputanoga konja. Pomislio je nekoliko puta da neće uspjeti. Pa ipak, uspio je došepati... a konj ga je još čekao. Nate je, bez sumnje, poslao nekoga da potraži konja, ali taj netko nije bio osobito pažljiv.

Izvršno! Vrijeme je da i oni pogriješe.

Herne je bio teško pogriješio usredotočivši svu pažnju na ono što je promatrao i zanemarivši ono što mu se zbivalo iza leđa. Više neće tako pogriješiti.

Služeći se samo lijevom rukom, odveže gunj iza sedla i omota ga oko struka kako bi pokrio donji dio tijela. Dugo je odvezivao konja, a kad se napokon pripremio za polazak, nebo se već gotovo sasvim smračilo.

Jedva jedvice se popne konju na leđa i okrene ga. Povratak u Powderville bit će mučan, znao je to, ali mu je bilo sasvim jasno kamo mora otići i što mora učiniti.

* * *

Na nebu je bio oblak, ali ne tmast, pa su bljedunjav mjesec, sakriven iza njega, i mjestimice zvijezde davali dovoljno svjetla.

Glavna je ulica bila pusta. Čak ni psi nisu trčkarali njome. Čulo se samo toptanje njegova konja. Pogled mu se povremeno mutio. Zgrade su podrhtavale kao da je potres.

Zaustavi se pred prenoćištem i spusti na zemlju. Uhvati ravnotežu držeći se za konjsku grivu. Omota uzde oko prečke za vezanje. Teturavo krene prema vratima. Zastane pred njima, njišući se.

Pokucao je tako tiho da nije gotovo ni on čuo kucanje. Tada počne udarati po vratima lijevom šakom, podlakticom i ramenom, skupivši svu snagu koju je još imao.

Napokon se upali svjetlo i začuju se nečiji koraci iznutra.

Herne se posklizne i nasloni na vrata.

— Tko je? Što hoćete u ovo doba noći? — javi se iznutra glas.

Pokusao je progovoriti, ali su mu iz grla izišli samo glasovi, a ne i riječi.

— Tko je? — Pitanje je sada bilo glasnije, ali i uznemirenije. — Tko je?

Ona mi ne zna ime, pomisli ošamućeno Herne, nisam joj ga rekao. Ne bi imalo nikakva smisla da joj ga sada kažem.

— Otvorite... pustite me unutra!

Odgurne se lijevom rukom od vrata. Čuo je kako se s druge strane vrata polako povlači zasun. Okrene se ključ i vrata se otvore. Polako.

Pred njim je stajala Rachel Fairfax u tamnosmeđoj vunenoj haljini, ispod koje je, iznad bosih nogu, virio rub bijele spavaćice. U svijetlosmeđoj je kosi imala papirnate uvijače. U zelenim joj se očima vidjela uznemirenost i srdžba. Pomalo je otvorila usta. Držala je pred sobom revolver, čvrsto stežući objema rukama držak i napevši palcem kokot.

— To ste vi! Što radite ovdje? U ovo doba? I to, u ovakvu stanju...?

Ustuknula je jedan korak i netremice ga promatrala. Izraz lica joj se mijenjao. Najprije se pojavilo iznenađenje, zatim užas.

Herne zatrepće očima i pokuša se pribrati. Revolver... revolver u njenim rukama... uperen mu u

prsa... bio je »remington«. Zacijelo je nekoć pripadao njenu mužu. Prije nego što ga je ustrijelio Nate. Nije mu bilo jasno zašto sada razmišlja o tom, zašto razmišlja o revolveru. To nije važno.

Njihao se lijevo-desno, ali to nije ni zapazio.

Zelene se oči suze.

– Zašto ste došli baš ovamo? K meni? Što očekujete, zaboga? Što biste htjeli od mene?

Ona pažljivo spusti kokot i oprezno mu dodirne prstima ruku, donekle se bojeći da će ga ozlijediti, a donekle se bojeći nečega neodređenog.

– Liječnik je s druge strane ulice. Trebalo je da odete onamo, a ne ovamo. Trebalo je da...

Herneu se sklope oči i glava mu klone natrag. Počeo se rušiti na lice. Odbivši se od dovratka, pao je upravo na nju. Pokušala ga je uhvatiti, još držeći revolver, ali joj je prošao kroz ruke i ispružio se preko praga.

Uzdahnuvši, Rachel Fairfax spusti revolver i sagne se. Uhvati ga ispod pazuha i polako ga uvuče u kuću. Tada ode na gornji kat i obuče se. Sjedne na krevet i zagleda se u muževu sliku što ju je držala na toaletnom stoliću.

Nakon nekog se vremena digne, poravna haljinu, side u prizemlje i zaputi na drugu stranu ulice. Za desetak se minuta vrati s liječnikom. Zajedno su uspjeli odnijeti Hernea po stubama i smjestiti ga u krevet.

* * *

Herne je nemirno spavao te noći i sljedećeg dana. Uvečer se probudio samo na pet minuta i pokušao se prisjetiti gdje je i kako je dospio tamo. Kad je ponovo zaspao, čvrsto je spavao cijelu noć.

Jutro je, kad se opet probudio, bilo sivo i tmurno. Još mjesec dana, pa će se ljudi početi pripremati za prvi snijeg.

Probudio se iznenada i odmah podigao desnu ruku. Posegnuo je za revolverom kraj uzglavlja, ali ga nije bilo. Pokušavši raširiti prste, trgnuo se od iznenadne boli.

U tom se trenu otvore vrata i u sobu uđe Rachel Fairfax.

– Dobro jutro – reče, a na licu joj se odrazi olakšanje. Nosila je zdjelu tople vode, ručnik i krpu.

– Kako...? – prozbori tiho Herne.

– Sjećate se da ste došli ovamo? – prekine ga ona i spusti zdjelu na stol. – Polugoli usred noći!

Herne se odmah sjeti. Sjeti se svega.

Pokuša se pomaknuti, ali se trgne od boli i ponovo legne. Polako podigne desnu ruku i pregleda skvrčene prste. Pokuša ih pomaknuti, no to je bilo teško i vrlo bolno.

Rachel Fairfax sjedne kraj njega na rub kreveta.

– Znam što mislite – reče mu. – Barem mi se čini da znam. Bit će za to potrebno još mnogo vremena, uvjerena sam.

On joj se zagleda u lice. Poslije nekoliko trenutaka okrenula je glavu u stranu.

– Donijela sam vam vode da se operete – nastavi ona, dižući se. – Budete li se služili lijevom rukom, moći ćete se sami oprati. Donijet ću vam doručak. Već odavno niste jeli.

Prinese stolić krevetu i izade.

Herne namoči krpu, napola iscijedi iz nje vodu i počne prati lice i tijelo. Zapanjio se vidjevši koliko tragova udaraca ima na sebi.

– Htjela bih vas nešto pitati... –
obratila mu se Rachel oko pod-
neva tog dana.

– Pitajte.

– Zašto ste došli ovamo?

– Mislite, k vama?

– Da.

Herne skrene pogled prema zidu, zatim ga uperi opet u njeno lice. Promatrao je borice što su joj se počele širiti oko očiju i mekih, širokih usta.

– Nisam se mogao sjetiti nijednoga drugog mjesta kamo bih mogao otići – odvrati on.

Nasmiješila se, a na desnom joj se obrazu pojavila opet jamica.

– Taj odgovor nije uvjerljiv. S druge strane ulice je doktor Douglas. Zacijelo ste znali da ću, ionako, morati pozvati njega.

– Misli su mu bile zbrkane.

– Ipak, vam nisu bile potpuno zbrkane. Zaputili ste se ovamo.

Herne opet skrene pogled u stranu. Zagleda se u prostirač na ulaštenom podu.

– U redu, htio sam ponovo vidjeti vas – reče to tako kao da odgovara na izazov.

Ona se opet osmijehne i povuče jedan čuperak kose.

– U onakvu stanju?

– Možda sam se jedino u onakvu stanju i usudio ponovo doći – odgovori on.

Izraz lica joj se promijeni, napnu joj se mišići.

– Znam što se dogodilo vašem mužu – nastavi Herne. Znam tko ga je ubio.

Naglo je problijedjela. Pomislio je da će se dići i otići, ali nije to učinila.

– A ja znam što se dogodilo djeveru Joanne Taylor – reče ona tiho.

– To je bio nesretan slučaj! –
Nijemo ga je promatrala. – Povukao je revolver na mene i napao me s leđa – reče Herne. – Htio me ustrijeliti.

– Znam.

– Što sam drugo, do vraga, mogao učiniti?

Ona ispruži ruku i poravna ponjavu, a onda ustane.

– Umorit ćete se. Liječnik veli da se možete oporaviti samo ako se budete dovoljno odmarali.

Herne podigne desnu šaku.

– A što je rekao o njoj?

– Ozdravit će.

– Za koliko vremena?

– Za dva tjedna.

– To je predugo. To je...

– Tako je rekao. On je liječnik, a ne ja. Prepirite se s njim kad dođe. Želite da vam ozdravi ruka samo zato da biste mogli opet ubijati.

– Želim ubiti čovjeka koji vam je ustrijelio muža – odvrati Herne gledajući je.

– Je li to pravi razlog?

– Postoje mnogi razlozi. Jedan važniji od drugog. Zaslužio je smrt. Ništa drugo. Mora umrijeti sporo.

Spustivši ruku na kvaku, gledala ga u lice, uznemirena mržnjom na njemu. Kad je već izašla, pozvao ju je natrag u sobu.

– Koliko ljudi zna da sam ovdje? – zapita je.

– Ne brinite. Samo liječnik i ja... i onaj vaš ranjeni prijatelj.

– Charlie?

– Tako je. – Pokaže mu rukom neka legne. – Odmarajte se. Što brže se oporavite, to prije ćete moći izaći odavde. – Lice joj otvrdne. – I učiniti ono što morate.

Poslije nekoliko dana Hernea je posjetio Charlie. Kad je zavirio u sobu, Herne se protiv volje nasmi-
jao.

– Koji ti je vrug?

– Jesi li se vidio u posljednje
doba?

Charlie pocrveni, ali ipak uđe u
sobu i zatvori iza sebe vrata. Bio je
odjeven sasvim drukčije nego
inače. Imao je na sebi narančastu
košulju i žut prsluk, ali je ponaj-
više upadali u oči ono što je imao
na glavi.

– Odakle ti to, do vruga? – za-
pita Herne i pokaže rukom.

Charlie pocrveni još više i skine
s glave polucilindar.

– Misliš, ovo?

– Aha – nakesi se Herne. –
Baš to!

– Upoznao sam jednoga trgo-
vačkog putnika. Kazao mi je da su
ovakvi šeširi najprikladniji za muš-
karca. To je nova moda. Uostalom,
htio sam nešto što će se razlikovati
od onih prokletih šešira što smo ih
morali nositi kod Drummonda.

– Tom trgovačkom putniku
može biti tridesetak godina? –
upita Herne. – Uredno se oblači i
mnogo priča.

– Pogodio si – složi se iznena-
deno Charlie. – Poznaješ ga?

– Da, upoznao sam ga. Među-
tim, nisam ništa kupio od njega.
Ponajmanje polucilindar!

– Meni se čini da je ovaj šešir
baš zgodan – promrmlja Charlie,
zadivljeno gledajući polucilindar.

– Slažem se da je ljepši nego
Drummondovi šeširi. – Herne
zamišljeno pogleda Charlieja. –
Zaista namjeravaš prekinuti s
Drummondom?

– Dabome!

– Koliko je dubok taj prekid?

– Toliko da sam spreman udru-
žiti se s tobom i vratiti tim gado-
vima milo za drago.

– Dobro, odužit ćemo im se čim
mi ozdravi ruka – odvрати Herne.

XI

Rachel Fairfax pokuca na vrata
spavaće sobe i uđe. Nosila je preko
jedne ruke odjeću, a u drugoj
čizme.

– Znam da vam je potrebno ovo
– reče.

Herne letimice pogleda odjeću i
zagleda joj se u lice.

– To su muževe stvari? – izusti.

– Bile su – odgovori ona i spu-
sti sve na krevet. – Nema ih smi-
sla čuvati dok se ne raspadnu.
Nema ih smisla čuvati kao ne-
kakvu uspomenu. – Stojeći kraj
njega, najednom ispruži ruku i do-
dirne mu rame. – Tko je bila
Louise?

Herne se trgne kao da mu je do-
dirnula živu ranu.

– Bio sam oženjen njome.

– To sam i slutila. Dok ste prvih
dana ležali u vrućici, mnogo ste
pričali o njoj. – Rachel povuče
ruku. – Dakako, nesuvislo, nepove-
zano. Međutim, jasno sam joj čula
ime. Neprestano ste ga ponavljali.
Mnogo ste je voljeli, zar ne?

– Jesam.

– Znam – prošapće ona kre-
nuvši prema vratima. – Znam.

Međutim, Herne nije bio načistu
govori li ona o njemu ili o sebi.
Zavrne pokrivač i spusti noge na
pod. Poslije nekoliko časaka
ustane i posegne za odjećom.
Ubrzo je imao na sebi plave hlače,
crvenu košulju, donekle tiješnu na
ramenima, kožnat prsluk i čizme
koje su ga malo žuljale. Svezavši

oko vrata crvenu maramu, izide iz sobe.

Kad je sišao stubama, pozvala ga, pa je prvi put ušao u dnevnu sobu, urednu i toplu, kao što je i očekivao.

– Bit će vam potrebno ovo – reče mu ona.

Pruži mu već požutjeli šešir, koji mu je prilično dobro pristajao, zatim otvori jednu ladicu i izvadi iz nje opasač. Dok ga je zakopčavao, otvorila je drugu ladicu i izvukla iz nje revolver.

Najednom se sjetio kako ga je Louise, kad su se vjenčali, natjerala da spremi revolver.

Uzme „remington“ iz njenih ruku i odmah provjeri kako mu leži u šaci. Činilo mu se da je cijev malo teža nego koltova. Držak je bio gladak, od crvenkasta drveta... sudeći prema svemu ne baš mnogo upotrebljavan. U bubnju je bilo pet metaka.

– Na žalost, nema više municije.

– Dobro, kupit ću je.

Ona mu iznenada pruži snopić novčanica, što ga je do tada držala iza leđa.

– Ne mogu...

– Možete. – Ona mu gurne novac u lijevu šaku, smiješeći se. – Vratit ćete mi jednog dana.

– Dobro.

– Kako ruka? – zapita ona.

– Oporavlja se. Za dan-dva bit će kao nova.

– Čuvajte se do tada. – Na obrazu joj se pojavi jamica.

– A poslije?

– Poslije vam se neće više ništa moći dogoditi. Slutim to.

Herne kimne i još jednom joj zahvali.

Dogovorio se sa Charliejem da će uzeti konja iz konjušnice i potom se sastati s njim na rubu

grada. Očekuje ih velik posao. Na-teu i ostalim Drummondovim linčerima ostaje sve manje vremena.

* * *

Promatrali su kolibu i riječicu što je tekla blizu nje. U okolici je postojala samo jedna uzvisina, i to ova na kojoj su bili sada.

– Kako to da ti je trgovac posudio pušku „sharps“? – upita Herne. – Što si mu rekao?

– Rekao sam mu da mi je potrebna za lov – nakesi se Charlie.

– Nisi mu ni lagao – odvrati Herne i potjera konja. – Zaista ćemo loviti. Moramo tim vucibatima dati po prstima, moramo ih spustiti na zemlju. Ovo mi se mjesto čini vrlo prikladnim.

Desetak kilometara prema jugu, bliže ranču „D u krugu“, nadoše stado goveda. Tridesetak grla. Lako su ih okupili i potjerali, ostavljajući iza sebe mnoge tragove i nastojeći da se što lakše prate. Kraj kolibe i riječice bilo je mnogo trave, pa će moći ondje dugo zadržati stoku.

Dovoljno dugo da neki Drummondovi ljudi otkriju tragove i dojure.

Prenoćili su u kolibi, pokrivši se starim gunjevima. Svaki je dan bio sve hladniji, te se činilo da će snijeg pasti rano. Herne je razmišljao o Joanne Taylor i pitao se kamo je otišla. Rachel ne zna ništa. Nitko nije čuo nikakvih vijesti. Najpametnije bi joj bilo da je ostala u Powdervilleu ili otišla u neki drugi grad možda u Fort Keogh. Nadao se da nije tako glupa da se vratila na posjed i pokušala ostati ondje sama s djetetom.

Mislio je i o Rachel, o onom što je učinila za njega i o činjenici da ju je, gotovo nasvjesno, potražio kad se našao u nevolji.

– O čemu razmišljaš? – upitao bi ga od vremena do vremena Charlie.

– Ni o čemu – odgovarao je Herne.

Nije htio pričati o svojim mislima ni Charlieju, ni bilo kome drugom.

Jutro je osvanulo još hladnije nego jučerašnje, a zrak je bio opor. Herne se, čim je počelo svitati, popeo na brežuljak i stražario, žvačući komad suha mesa i pijuckajući iz čuture koju je napunio na riječici.

Ugledao ih je tek za dva sata. Vidio je prašinu što se dizala prema oblačnom nebu. Zatim je spazio kolonu jahača u dvoredu.

Mahne Charlieju i pripremi se. Milije bi mu bilo da je imao svoju vlastitu pušku »sharps« i svoj vlastiti revolver, no morat će se i ovako snaći.

Zadovoljno je gledao kako se približavaju jahači, uživao je u svakoj sekundi, u svakom metru.

Zaustavili su se oko kilometar i pol od njegova položaja, u ravnici. Dva jahača krenu u izvidanje. Nadao se da neće otkriti ništa što bi u njima moglo probuditi sumnjičavost.

Približili su se kolibi na četiri stotine metara. Tu se zaustaviše i počеше razgovarati, kimajući glavom i pokazujući rukama. Goveda su, uglavnom, bila na okupu. Samo nekoliko je grla odlutalo među drveće ili prema obali plitke riječice.

Nakon nekoliko minuta vrate se obojica prema koloni.

Herne se smrknuto osmijehne. Čekao je da se svi približe. Njih osamnaestorica.

Nanišani u Natea. Lako ga je mogao, čak i s te udaljenosti, sru-

šiti sa sedla. Međutim, nije mu namijenio takvu sudbinu. Bilo bi to prelako, previše bezlično.

Zatim uhvati na nišan Jo-Boba, pa Billyja, pa Jednookog. Ne, ni njima još nije kucnuo smrtni čas. Prije nego što su krenuli u zasjedu, jasno je napomenuo Charlieju koje ljude ne smije pogoditi ako je ikako moguće.

Zasad su na redu protivnici poput Roba, Toma, Henryja, Colea...

Već su dojahali gotovo do kolibe, a nekoliko ih je izvuklo vinčesterke iz navlake na sedlu. Čulo se Nateovo glasno upozorenje i potom se dva metka zabiše u vrata kolibe.

Herne pritisne obarač. Jedan jahač naglo podigne ruke, a iz šaka mu odleti puška. Začuvši pucanj, svi pogledaju prema brežuljku. Rob ošine konja i potjera ga prema padini. Učinio je to brzo-pleto. Zacijelo nije vidio mjesto s kojeg je bio ispaljen hitac. Znao je samo s koje je strane doletio metak.

Herne ga pusti da prijede desetak metara i tada opali. U prvi se trenutak učinilo da se nije ništa dogodilo, a onda je Robov konj odjurio bez jahača, a Rob je ležao na leđima i grčevito se držao za ranu na prsima.

Herne začuje Nateov uzbuđen, bijesan povik, i puške ispale pravu salvu prema brežuljku, no za vinčesterke je udaljenost bila prevelika. Neki jahači okrenu konje i jurnu prema drveću, tražeći zaklon.

Herne se nakesi i pričekaj. Prva se dvojica već približiše šumarku kad je progovorila Charliejeva vinčesterka. Nije bio točan kao Herne, no to nije bilo ni važno. Jedan jahač klone u stranu, prostrijeljene ruke. Drugi ostane neozlijeđen, ali skrene daleko ulijevo.

Tom i Henry skoče sa svojih konja i potrče prema kolibi. Herne sruši Hernyja, koji mu je bio bliži. Metak je prošao krcz desnu ruku i zabio se u tijelo.

Tom uspije šmugnuti u kolibu prije nego što je Herne mogao ubaciti nov metak u pušku. U redu, Sad je unutra... pa će morati kad-tad izići. S druge strane proplanka pucao je Charlie u skupinu jahača pred kolibom. Nate se prodorno derao, izvikujući naredbe. Čuo se Billyjev razjaren urlik. Jahači su pucali prema drveću i prema brežuljku, ali bez ikakva uspjeha.

Herne se premjesti, šunjajući se duž grebena. Uto se sruši jedan konj, pogoden Charliejevim zalutanim metkom, a i jahač naglavce odleti s njega. Otkotrlja se i napokon dignu, upravo u trenutku kac je Nate naredio povlačenje. Očajnički skoči na tuđega konja i grčevito se uhvati za jahača ispred sebe.

Herne je klečao i primio pušku ramenu, čekajući svoj trenutak. Čekao je... čekao... čekao... a onda je zaključio da metak ne može promašiti cilj. Vidio je kako se stražnji jahač skvrčio i pokušao uhvatiti čvršće za čovjeka ispred sebe. Međutim, i prednji je jahač klonuo naprijed, pogoden istim metkom, metkom koji je ušao u leđa, izišao kroz prsa i zabio se njemu u bok. Prednji jahač polako sklizne s konja i tresne na zemlju, a stražnji se grčevito držao za grivu i jedva jedvice uspijevaao ostati na koljenu.

Kad su svi odjahali izvan puškomete, Herne se zagleda prema kolibi. Koliko zna, Tom je još unutra i neozlijeđen je.

Po svoj prilici će se Nate, čim malo predahne i razmisli, vratiti... a ovaj put neće brzopletu uletjeti u

klopku. Ne može se dvaput ponoviti ista igra na istom mjestu.

Herne se počne spuštati niz padinu, čvrsto držeći u desnoj ruci pušku i podupirući se lijevom.

Iznenada se začuje hitac iz vinčesterke. Očito je Charlieju dosadilo čekanje, pa je pokušavao istjerati Toma. Herne se zaustavi na malom zaravanku i opali u otvor što je služio kao prozor. Ohrabren tim pucnjem, Charlie otvori vatru, manje-više nasumce.

Kad se paljba završila, naglo se otvore vrata i istrči Tom. Opali dvaput uzastopce prema drveću, a onda se okrene i potrči u zaklon iza kolibe.

Herne se žurno spuštao. Vidio je već da je Charlie izišao iz šumarka i krenuo preko proplanka prema kolibi. Međutim, budući da mu rana nije još sasvim zacijelila, Charlie nije bio dovoljno brz.

Herne odmah podigne pušku i opali. Metak se zabije u daske blizu ugla kolibe i promaši Toma za metar-dva. Ipak, bila je to Tomu dovoljna opomena. Odustao je od obračuna sa Charliejem, podvio rep i potrčao iz petnih žila prema rječici i drveću na njenoj obali.

Herne je oklijevao, a onda se zadovoljno osmjehnuo. Koliko god bio spor, Charlie nije tako spor. Tom se približio obali na desetak metara kad je Charlie pustio vinčesterku i izvukao revolver. Podigao ga u trenutku kad se Tom ogledao preko ramena.

Herne je već bio tako blizu da je zapazio na Tomovu licu strah i zaprepaštenje, a onda Charlie opali. Tom se okrene kad ga je metak pogodio u rame i smrskao mu kost. Okrene se prema Charlieju i polako spusti na koljena. Možda je molio milost, no vjerojatnije je da ga noge više nisu mogle držati.

Bilo kako bilo, Charlie se nije kolebao. Podigne revolver i još jednom opali. Tom raširi ruke i glava mu se trgne natrag kad ga je metak, poput nekakve nevidljive šake, udario u prsnu kost. Stropošta se na leđa.

– Nije bilo loše, Charlie – prozbori Herne krenuvši mu u susret.

– Hvala na pohvali, Jede – nakesi se Charlie. – Lijepo smo ih udesili, ha?

– Sasvim pristojno. Petoricu smo ubili i dvojicu ranili. Dakle, ostalo ih je još jedanaest. Već smo malo ravnopravniji.

– Dabome! Bitno je da se ne sukobimo sa svima njima istovremeno, licem u lice.

– Zasad to nećemo učiniti, iako očekuju, možda, takvu glupost – promrmlja Herne. – Vjerojatno im je već jasno tko ih je napao. Ako očekuju da ćemo otvoreno navaliti na njih ili ih progoniti kroz preriju, onda se varaju.

– Dobro, što ćemo učiniti, Jede?

– Pričekat ćemo malo. Drummond neće moći odmah pronaći nove revolveraše i zamijeniti one koje smo pobili. Neka postanu nestrpljivi. Pričekat ćemo da netko od njih dođe u grad. Možda po zalih. Zaželjet će se viskija i djevojaka. Neće moći dugo izbjegavati Powderville... a kad dođu, priredit ćemo im srdačan doček – Herne se osmijehne gorko i prijeteći. – Vrlo srdačan!

Charlie napokon spremi revolver u korice i podigne sa zemlje vinčesterku.

– Reću ću ti nešto, Jede. Prije današnjeg obračuna pitao sam se kako ću se osjećati kad budem pucao u ljude s kojima sam se družio...

– I? – upita kratko Herne.

Charlie odmahne glavom.

– Nisam osjetio baš ništa. Što bih osjetio prema takvim ljudima? Svaki od njih bi pucao u leđa bez ikakva oklijevanja. – Pljune. – Nas dvojica, Jede, činimo ljudima uslugu tamaneći takvu gamad.

Herne kimne u znak slaganja i ode po konje. Imao je na umu još neke usluge.

XII

Ostali su gosti već pojeli doručak i otišli iz blagovaonice, ali Herne i Charlie su sjedili lijeno i uživali pijući treću ili četvrtu šalicu kave. Budući da je vani bilo hladno, nije imalo smisla žuriti van. Ako moraju čekati, pametnije im je da čekaju u toplom.

Rachel dođe po posude, očito zadovoljna što je Herne još tu.

– Jučer sam vidjela Joanne Taylor – reče preko ramena. – Sa sinčićem.

* Herne spusti šalicu i pogleda je ispitivački.

– Čekali su kočiju koja jednom tjedno vozi na sjever – nastavi Rachel. – Joanne namjerava prezimiti u Fort Keoghu. Poslije će se, možda, vratiti s djetetom na Istok. Ima ondje rodbinu.

– Dobro – reče Herne. – Već sam se pitao što je s njom.

Rachel nastavi skupljati posude i slagati ga na pladanj. – Ja ću to odnijeti – prozbori Herne, digavši se i prišavši joj.

– A ja ću malo prošetati – progovori Charlie ustajući. – Pogledat ću je li netko došao u grad.

– Dobro, Charlie.

Herne uzme pladanj i odnese ga u kuhinju.

Sjećate li se našeg razgovora kad sam prošli put bio u ovoj prostoriji? – upita kad je spustio pladanj na dasku za sušenje pčsuda kraj dubokog sudopera.

Ona se približi i zaustavi ispred njega, tako blizu da je osjetio blag pritisak njenih okruglih dojki na košulji, osjetio je njen topli dah na vratu i licu.

– Žao mi je zbog onog – izusti ona tiho. – Razljutila sam se i... i...

U kutovima zelenih očiju zaiskre joj se suze. Herne je uhvati za ruke. Godila mu je pod prstima njena topla koža.

– Možda ću onim što namjeravam učiniti – reče joj – uspjeti donekle zaliječiti ranu.

* * *

Otprilike jedan sat nakon toga sjedio je Herne na stubama iza kuće i čistio »remington«. Iznenada se iza ugla pojavi Charlie, zadihan od trčanja. Njegov izraz lica je jasno odavao da se dogodilo nešto važno. Nasloni se na zid, dašćući, i pokuša progovoriti.

Herne provuče krpu kroz cijev i ustane.

– Da čujem – prozbori. – Kaži mi sve polako i sabrano.

– Vidio sam na uliči kola. – Charlie pokaže iza sebe. – S ranča. Zacijelo je dovezao u grad Drummondovu ženu.

Herneu zasjaju oči.

– Tko ju je dovezao, Charlie? Tko?

– Jo-Bob – odgovori zadihano Charlie.

Herne zavrti bubanj i žustro spusti revolver u korice, zatim se sagne kako bi ih svezao kožnatom uzicom uz bedro.

– Sam je?

– Nije. Poslali su s njim dvojicu bude li nekih neprilika. Sada su u »Stočarevoj gostionici« i piju.

– Izvrsno. – Herne se uspravi.

– Gdje je taj šmrkavac?

– Sjedi na kolima pred prodavaonicom.

– Nije te opazio?

Charlie odmakne glavom.

– Siguran si?

– Jesam. Potpuno sam siguran.

– A Drummondova žena?

– Ona je u trgovini. Barem je bila prije dvije minute. No, ne brini. Ja sam je jednom dovezao u grad, pa znam koliko ostaje u trgovini. Cijelu je vječnost pregledavala razne tkanine. Što se nje tiče, ne moraš žuriti.

– Bi li mogao zadržati onu dvojicu u krčmi dok ne završim svoj posao? – zapita Herne i stavi na glavu šešir koji mu je dala Rachel.

– Daj mi samo vremena da uzmem vinčesterku – nasmiješi se Charlie – pa ću ih zadržati unutra i cijeli dan bude li potrebno.

– Dobro. Čuvaj se samo one dvojice iza tezge. Doimaju se bezazleno, ali debeli ima skraćenu sačmaricu. Ne bih htio da te izrešeta.

– Ni meni to ne bi bilo drago. Daj mi dvije minute prednosti, a onda se možeš pozabaviti onim balavcem.

Herne kimne i razgiba prste na desnoj ruci. Još su bili donekle ukočeni, ali je vjerovao da su za Jo-Boba dovoljno gipki.

* * *

Mladić je sjedio na kolima, spreman za povratak na Drummondov ranč. Svaki čas bi se uznemireno ogledao ili pogledao prema prodavaonici, nestrpljivo čekajući Drummondovu ženu.

Vidjevši da je Charlie ušao u krčmu, Herne krene iza kuća duž glavne ulice. Nije htio prerano svratiti pažnju na sebe i upozoriti Jo-Boba.

Tiho se vrati kroz sporednu uličicu na glavnu ulicu, samo dvije kuće od prodavaonice. Najbliže što je mogao.

Izviri iza ugla. Na nogostupu su sjedila dva starca i pušila lule. U susret mu je išla jedna žena, noseći u ruci torbu. Pred konjušnicom su se upravo zaustavila velika kola.

Herne skine s revolverskog kokota usku kožicu. Žena se zaustavila ispred prodavaonice i kolebala se hoće li ući ili ne. Jo-Bob iznenada okrene glavu, ali se Herne povuče na vrijeme.

Hajde! govorio je Herne u mislima ženi. Kreni već jednom, do vraga!

Napokon se okrenula od izloga i produžila prema njemu. Priljubio se uza zid i čekao da ona prođe.

Na raskršću je zastala i pogledala u uličicu. Čim je ugledala Hernea, pritajenog kraj zida, trgnula se i htjela vrisnuti. Rukom pokušala prigušiti krik, no uspije u tom samo djelomično.

Herne više nije oklijevao. Skoči mimo nje i umalo je sruši. I Jo-Bob ju je čuo, počeo se dizati sa sjedala i okrenuo se, spustivši ruku prema revolveru.

Herne se raskorači na nogostupu i poguri kao pravi revolveraš. Desna mu se ruka munjevito pokrene u njoj se nađe revolver. Već je napeo kokot i naciljao u naslon sjedala iza Jo-Boba koji je zapanjeno zinuo. Poleti iverje kad je u naslon udario metak.

Jo-Bob je tek napola izvukao revolver iz korica.

– Sidi!

Jo-Bob se ukočio. Iza Hernea je ona žena koju je odgurnuo jecala grčevito i nije se, također, mogla ni pomaknuti.

– Sidi!

Jo-Bob polako korakne, zadržavši ruku na revolverskom dršku i netremice promatrajući Hernea, kojem se još »remington« dimio u ruci.

Herne spazi krajičkom oka kiselo lice Drummondove žene. Gledala je kroz izlog. Na drugoj su se strani ulice ona dva starca digla i povukla do zida.

– Podi na sredinu ulice! – naredi Herne i mahne revolverom.

Jo-Bob ga posluša. Oružje je napola izvadio iz korica, ali ga se nije usudio sasvim izvući.

Kad je došao do sredine ulice, zaustavi se. Herne ga prezirno pogleda. Zapazi da na nogama ima njegove čizme.

– Pomislio si da si već pravi muškarac, šmrkavče? Pomislio si da si dovoljno odrastao da možeš nositi moje čizme pošto si mi ih ukrao? Nisu za tebe nikakve čizme, a ponajmanje moje. Tebi je mjesto dva metra pod zemljom. Što prije se nađeš ondje, to bolje. Barrem nećeš nataknuti omću na vrat još nekom nedužnom farmeru ili starici.

Jo-Bobu zadršće ruka. Lice mu je pod pjegama bilo bjelje od bilo kakva brašna.

– Već si... već si uperio u mene revolver – prigovori. – Ne mogu ti se nikako suprotstaviti.

Herne zavrti revolver oko prsta i vrati ga u korice.

– Dobro, balavče, dajem ti priliku.

Iz gornjeg dijela ulice odjekne puščani hitac, zatim još jedan

Herne okrene glavu za djelić sekunde, te Jo-Bob odluči pokušati sreću. Herne je vidio kako mladić vadi revolver iz korica i munjevito posegne za »remingtonom«. Bljesne plamičak i Jo-Bob se napola okrene, zateturavši natraške na već klecavim nogama. Nastojao je podići desnu ruku, no to je bila izgubljena bitka. Prsti mu se postupno razdvoje i revolver mu ispadne iz šake. Zaprepašteno je gledao sve veću crvenu mrlju na prsima. Poklekne mu lijeva noga. Srušio se na bok, trgnuo nekoliko puta i umirio.

Herne se osvrne oko sebe prvi put otkako je opalio. Budući da nitko nije izišao iz krčme, zaključi da Charlie drži situaciju u svojim rukama.

Drummondova je žena izišla iz prodavaonice i stajala čvrsto sklopivši ruke na prsima. Ne obazirući se na nju, Herne spremi revolver u korice. Polako pride Jo-Bobu, sagne se i izuje mu čizmu. Prebaci ih preko lijevog ramena i približi se kolima.

– Čini mi se da ćete se danas morati sami odvesti kući, gospodo Drummond – reče joj.

U tamnim joj očima bljesne mržnja.

– Zar ste ga baš morali ubiti? – prigovori ona.

– Jesam. Morao sam.

– Bio je još vrlo mlad. Vi ste običan hladnokrvni ubojica!

– Istina je, ubijam, ali je ubijao i on. I te kako hladnokrvno. Zabavljalo ga je vješanje ljudi koji nisu nipošto zaslužili takvu smrt. Mislim da sam učinio uslugu društvu spriječivši tog balavca da se nastavi razvijati onako kako je počeo.

Ona odvratila pogled od njegova lica i zagleda se niz ulicu.

– A što je s ljudima u krčmi? – upita. – Zašto me oni ne bi otpitali?

– Čini mi se da će ostati ovdje – odvratila Herne.

Ona side s nogostupa i popne se na kola.

– Budite ljubazni i učinite mi jednu uslugu, gospodo. Kažite svom mužu da ću ga posjetiti.

Na licu joj se prvi put pojave znakovi straha.

– Ali, on... on nije... on...

– Sve su to njegovi ljudi – prekine je Herne. – Izvršavaju njegova naređenja.

– Ali...

– Samo mu prenesite moju poruku! – reče odlučno Herne, okrene se i udalji. Jo-Bob je još ležao nasred ulice. Na prstima i na peti bile su mu poderane čarape.

Herne zaviri iznad vrata u »Stočarevu gostionicu«.

Charlie je sjedio za stolom na desnoj strani, između vrata i zida. U ruci je držao vinčesterku, uperenu u dvojicu koji su stajali u sredini prostorije. Jedan od njih se držao za ranu od metka, visoko na desnoj nozi, iz koje mu je preko prstiju tekla krv i stvarala sve širu lokvu na podu.

U krčmi je bilo još nekoliko ljudi, no svi su sjedili nepomično i gledali svoja posla. Oba su pipničara marljivo brisala čaše.

– Završio si svoje? – upita Charlie.

– Jesam – odgovori Herne. – Čuo sam odavde nekakvu pucnjavu.

– Aha. Nije me poslušao. Pokušao je pobjeći – reče Charlie smijuljeći se. – Zaustavio sam ga.

– Da, vidim. – Herne gurne vrata i uđe.

– Čuo sam nešto vrlo zanimljivo – izusti Charlie.

– Da?

– Skupina momaka odjahala je u Broadus. Drummond je našao da neki ljudi pokušavaju prodati stoku na kojoj se, ispod novog žiga, može razaznati njegov žig. Namjeravaju se na povratku navratiti ovamo. Večeras. Htjeli bi se malo zabaviti.

– Izvrsno. – Herneu se svidjela zamisao. – Pokušat ćemo ih iznenaditi.

Charlie okrene glavu prema njemu i nasmije se. Ona dvojica s ranča uoče povoljnu priliku. Ranjeni posegne za revolverom, koji je bio oko jedan metar ispred njega na podu, a drugi jurne prema Charlieju.

Herne ustukne jedan korak i izvuče »remington« prije nego što je ranjeni i dotaknuo revolver na podu. Charlie udari puščanom cijevi napadača po glavi.

– Nemoj! – tiho će Herne.

Ranjeni digne pogled i ugleda otvor njegove revolverске cijevi. Povuču ruku i polako se uspravi. Odgurne nogom revolver iako Herne nije to ni zatražio. Prijatelj mu je ležao na podu, držeći se objema rukama za glavu i stenjući.

– Svezat ćemo vas do mraka – reče Herne. – Nakon toga možete otići odavde. Dakako, možete se i vratiti Drummondu, no ne bih vam o savjetovao. Vidim li vas ponovo, ubit ću vas ne trepnuvši okom!

Dovikne pipničarima neka mu donesu užu.

– Možete se smatrati sretnima – reče obojici zarobljenika dok im je Charlie čvrsto vezao ruke na leđima. – Nismo postupili onako kako biste vi. Nismo vas objesili na najbližu granu.

Kad su izišli na ulicu, netko je već odvuкао Jo-Bobovo tijelo. Bri-

jač je hitro obukao svoje crno pogrebničko odijelo. Herne mu umalo htjede reći neka ga zadrži na sebi još neko vrijeme.

* * *

Herne i Charlie su vrlo ozbiljno razgovarali s obojicom pipničara, koji su ih pažljivo slušali i kimali od vremena do vremena. Vidjevši Hernea na djelu, željeli su biti na njegovoj strani. Doduše, Drummondovi su ljudi dolazili u krčmu kad god bi se pojavili u gradu i trošili su novac, ali ih, sudeći prema Herneovim postupcima, neće više dugo biti u ovom kraju.

– Ne miješajte se – reče napokon Herne – osim ako netko pokuša opaliti kroz prozore. Razumijete?

– Da, gospodine Herne – reče debeli.

– Da, gospodine Herne – ponovi mršavi.

– Dobro. Sigurni ste da vam je sačmarica napunjena?

– Siguran sam.

– A revolver?

– Napunjen je.

– Dobro. Onda popijmo nešto, Charlie.

– gospodine Herne! Gospodine Herne! – javi se iznenada trgovački putnik. Žurno se približavao tezgi. – Gospodine Herne, doznao sam štošta o vama. Pojedinosti koje tajite. Pa, vi ste vrlo poznati. Slavni. – Pogleda pipničare. – Znate li da je on Lovac Herne? O njemu kruže takve priče da se ledi krv!

Herne ga uhvati za suvratke kaputa i podigne s poda. Trgovac se koprcao kao riba na suhom, otvarajući i zatvarajući usta, hvatajući dah.

– Opet brbljate previše! – prigovori mu Herne.

– Ali... ali... – Herne ga spusti na pod. – Htio sam samo kazati koliko se ponosim što sam upoznao čovjeka poput vas. Zaista se ponosim!

Htio se pošto-poto rukovati s Herneom, a Charlie se smijuljio stojeći kraj tezge.

– Evo – reče trgovac otvarajući kožnatu torbu – uzmite ovu bocu. To vam je najbolja tekila na svijetu. Radi se već gotovo stotinu godina i...

– Vraški su dugo pripremali takvu bočicu pića! – prekine ga Charlie kroz smijeh.

– Ne! Ne! Hoću reći, proizvode takve boce već gotovo stotinu godina!

– A – izusti Charlie. – Što ne kažete odmah!

– Uzet ćete bocu, zar ne? – obrati se trgovac opet Herneu. – Dakako, kao poklon. Budem li mogao pričati ljudima da to piće pije Lovac Herne, povećat će se prodaja! – Gurne bocu Herneu u ruku, zatvori torbu, pogladi zgužvane suvratke i žurno ode.

Herne je začuđeno tresao glavom.

– Uzmi dvije čaše i karte. Charlie – promrmlja. Pripremimo se.

Izabraše stol u sredini krčme, iza kojeg je bila tezga. Kad se već toliko smračilo da su zapalili petrolejke, Herne zatraži od debelog pipničara da postavi jednu s desne strane, blizu prozora.

– I prigušite one na tezgi – naredi.

U međuvremenu su već gotovo svi otišli iz krčme. U Powdervilleu nisu znali što se priprema jedino pet revolveraša s »D u krugu«, koji su dojahali umorni iz Broadusa i privezali konje za prečku pred »Stočarevom gostionicom«. Željeli

su što prije ugasiti žed. Ušli su u krčmu već četiri-pet metara kad je Billy digao pogled i opazio dvojicu za stolom. Ni tada ih nije odmah prepoznao, jer ih je uvijek vidio samo u Drummondovoj odjeći.

– Boga mu, to su... – promrmlja iznenada.

Naglo se zaustavi i svojim širokim tijelom zakrči put ostalima. Pomakne ruku prema revolveru, ali Charlie podigne vinčesterku sa stola i uperi mu je ravno u trbušinu. Billy se odrekne revolvera.

– Dobro večer, Billy! – prozbori ljubazno Herne. – Zdravo, Jednooki. Dobra večer svima. Čini mi se da ste prevalili dalek put.

– Boga mi, tako je – reče Charlie. – Odmorite noge i popijte na naš račun! Pipničaru! Donesi nam pet piva.

Drummondovi su ljudi zbunjeno stajali. Nisu bili načistu što se događa. Jedan straga korakne prema vratima, ali ga zaustavi Charlie pomaknuvši pušku.

– Sjednite – ponudi im Herne. Pomakne se samo Jednooki. – Sjednite! – Herne odbaci nogom jedan stolac prema njima.

Jednooki zareži, ali uzme stolac i, približivši ga stolu, sjedne na nj.

– E, tako – reče Herne. – A vi, ostali?

Kad su svi posjedali, pipničar donese na pladnju čaše piva.

– Ispijte! – vikne Charlie, očito uživajući. Smješkao se, nahevši svoj novi polucilindar na čelo. Dodirne debelom pipničaru ruku kad je prolazio mimo njega. – Donesi mi jednu cigaru, molim te!

Herne je čekao dok su ljudi pili pivo i pogledavali se. Pitao se što će se dogoditi. Bolje rečeno, kada. Petorica protiv dvojice. Premda ih zasad Charlie prisiljava vinčester-

kom na pokornost, samo je pitanje vremena kad će se pobuniti.

– Kako bi bilo da kartamo? – predloži Herne. – Brže će nam proći vrijeme.

– Ne želimo biti u vašem društvu – razljuti se Billy. – Popit ćemo pivo i otići odavde!

Herne izvadi iz džepa karte i baci ih na stol.

– Kartat ćemo! – reče.

Billy obriše pjenu s usta dok su mu se oči opasno svjetlucale.

– Da onaj nitkov ne drži pušku, ne bi ti tako razgovarao sa mnom – progunda.

– Spusti pušku, Charlie. – Herne se blijedo osmijehne. – Plašiš ih.

Charlie odgurne stolac natrag tako da se našao iza Hernea, s desne strane. Tada oprezno spusti pušku na pod kraj svojih nogu.

Herne promiješa karte i počne ih dijeliti. Na Billyjevu su se okruglom licu pojavile kapljice znoja. Jednookom se čudno crvenjela brazgotina.

– Onda, kakav je prvi ulog? – upita mirno Herne.

– Ido do vraga!

Billy i Jednooki posegnu istovremeno za oružjem. Herne skoči na noge i poguri se vadeći revolver iz korica. Njegov prvi metak zabije se u Billyjeva široka prsa. Djelić sekunde nakon toga opali Jednooki i opeče mu kožu na lijevoj ruci. Herne je čuo prasak revolvra iza sebe i opalio u tom trenu u Jednookog, čije lice odmah oblije krv.

Charlie se nagnuo natrag i opalio kroz dno korica. Ubio je razbojnika s Billyjeve lijeve strane. Billy je upravo teturao natraške, a krv mu je nezaustavljivo navirala iz rane nekoliko centimetara desno od srca.

Ostala dvojica pokušaju se dokopati vrata.

Herne podigne „remington“ i opali dvaput u bližega od te dvojice. Prvim ga metkom pogodi u vrat, a drugim ga prostrijeli kad se već počeo rušiti kraj zida.

Charlie dopusti drugomu da stigne do vrata. Kad ih je htio otvoriti, pogodi ga u potiljak.

Billy se još njihao, boreći se protiv metka koji mu se zabio duboko u tijelo. Herne spremi revolver i izvuce nož.

– Sjećaš se Taylorove žene? – prozbori gnjevno. – Ovo ti je kazna zbog nje!

Munjevito zamahnuvši, otvori Billyjevo tijelo od ramena do trbuha. Billy zaprepašteno raširi oči gledajući jezivu ranu i uzalud je pokušao zatvoriti. Ruke su mu se kupale u krvi.

– Nevjerojatno! – ponavljao je tiho i začuđeno Charlie. – Nevjerojatno!

XIII

Herne i Charlie projahaše mimo znaka koji ih je opominjao da ulaze u Drummondovo područje. Nisu ga gotovo ni pogledali. Otako su izjahali iz grada, prozoborili su samo nekoliko riječi, zauzeti svojim mislima. Do sada su bili vrlo uspješni. Drummondova se četa od dvadesetorice ljudi svela samo na trojicu. Ostali su samo Nate, zdepasti Pecos i Cole... a Cole se još ne može, vjerojatno, služiti ranjenom rukom. Sad je odnos već gotovo ravnopravan.

Pa ipak, nisu mislili da ih očekuje lak zadatak. Na njihovo je sumorno raspoloženje djelovalo i tmurno vrijeme. Nebo se naobla-

čilo i ravnicom je puhao vjetar dok su jahali na sjever. Činilo se da su se planinski vrhunci zabijeljeli. Možda je to samo igra svjetla, a možda je i pao prvi snijeg.

– Ne zaboravi što sam ti rekao, Charlie – napomene Herne.

– Neću zaboraviti. Rekao si mi to već nekoliko puta. Neka prepustim Natea tebi. I Drummonda. Razumio sam.

Charlie je bio razdražljiv, zabrinut.

Na vidiku se pojavi Drummondova kuća. Prešavši još sotinu metara, Herne zaustavi konja i raspkopča kaput koji mu je dala Rachel.

– Ako ga ne budete obukli – kazala mu je – smrznut ćete se. Topao je, premda nije lijep.

Uzeo ga je i obukao, zahvalivši joj. Na vratima mu je bila dodirнула ruku.

– Čuvajte se – prošaptala je.

Gledajući joj lice, zapazio joj je u zelenim očima strah. Želio je da se nasmiješi, želio je vidjeti opet jamicu na obrazu. Međutim, jutros se Rachel nije mogla ničemu nasmiješiti. Čvršće mu je stisnula ruku i naslutio je da želi poljubac prije rastanka. Međutim, on se odmaknuo i otišao. Stigavši do sredine ulice, ogledao se i opazio da ona još stoji pred kućom i gleda za njim.

Razmišljajući o svemu tome, Herne sada svuče kaput i sveže ga iza sedla. Više nije važna hladnoća. Bitno je da ga ništa ne sputava pri pokretima.

Izvuče revolver iz korica i pregleda bubanj, vidjevši da i Charlie pregledava oružje.

Kad su se približili koralu, lako je razabrao među konjima svog dorata. Spavaonica s desne strane

činila se pustom, ali ni na prozorima velike kuće nije vidio nikoga.

Nije vjerovao da je ranč pust. Nipošto. Ako je Drummondova žena prenijela poruku, a zacijelo ju je prenijela, onda je rančer zadržao oko sebe sve raspoložive ljude.

– Što misliš? – Zapita tiho Charlie.

– Ne znam. Moraju biti negdje. Možda bi bilo najbolje da produžimo prema kući i izvučemo ih iz nje.

– Dobro. Kako god ti veliš.

– Jaši nekoliko metara iza mene! Izvuci vinčesterku iz nalake tako da je možeš brzo upotrijebiti!

– Čekaj malo. – Charlie izvadi iz džepa tanku cigaru i stavi je u usta. Odgrize joj vršak i ispljune ga. Tada je pripali i duboko povuče dim. – ako mi se bilo što dogodi... – započne.

– Ništa ti se neće dogoditi. – Herne ga pogleda. – Samo otvori oči.

– Da.

Charlie izvuče vinčesterku i pogleda oko sebe. Herneove riječi nisu mogle rastjerati zle slutnje koje su ga obuzele od ranog jutra.

– Hajdemo!

Polako se zapute prema kući i prođu mimo koralu. Konji se u njemu malo uznemire.

– Misliš da je netko u spavaonici? – zapita Charlie i pokaže pušćanom cijevi.

– Možda.

– Da provjerim?

Herne razmisli i odmahne glavom.

– Nema smisla da im dotrčimo pred cijevi – promrmlja. – Isto tako ne bih htio da nam netko odande puca u leđa.

Potjera konja još nekoliko metara i zaustavi ga. Prinese lijevu ruku ustima.

– Nate! – vikne. – Hej, Nate! Prestani se skrivati iza zatvorenih vrata i izadi kao čovjek!

Kraj spavaonice su kokodakale dvije kokoši i čeprkale po zemlji. Negdje kukurikne pijetao, kao da odgovara na Herneov izazov.

– Nate! Kukavico prokleta! Hoćeš li izaći ili želiš da te istjeram vatrom?! Onako kako si ti postupio prema onoj starici koju ste poslije objesili!

Na stražnjoj strani spavaonice, izvan njihova vidika, zaškripe vrata i udare o zid. Charlie prinese pušku ramenu. Herneova se desnica približi koricama.

Možda je samo puhnuo vjetar.

– Nate! Podla vucibatino!

Nešto se pomakne kraj ugla spavaonice. Ovaj put nije bio vjetar. Obojica opaze mutan sjaj revolverске cijevi, plavu košulju i smeđu šaku. U sljedećem se trenutku otvore bučno teška vrata pod kućnom verandom.

– Hajdemo, Charlie!

Herne brzo izvuče „remington“ i zagleda se prema otvorenim vratima. Opazi u mračnom podrumu neki lik i odmah opali. Lik se pomakne i iz podruma lizne plamičak. Puščani metak prozuji daleko s lijeve strane.

Straga je Charlie opalio dvaput i oba puta je otkinuo iverje s drvenog zida spavaonice. Skriveni protivnik iza ugla nije još ispalio ni jedan jedini hitac.

– Pokušat ću se približiti!

Herne dodirne petama konja i pokuša se što više sakriti iza njegova tijela. Kad se približio podrumu, fjuknu mu dva metka iznad glave. Sada je jasnije razabrao čovjeka pred sobom. Opali.

Projurivši mimo, vidje kako se čovjek ruši na lice i pada na danje svjetlo. To nije bio Nate.

Charlie ga je slijedio, okrenut u sedlu tako da je vinčesterkom pokrivao onaj ugao spavaonice iza kojeg je maloprije bio jedan od Drummondovih ljudi.

Međutim, tog čovjeka više nije bilo ondje. Herne zapazi micanje na drugoj strani spavaonice. Iza ugla se pojavi Cole i nasloni na zid, držeći u nesigurnoj lijevoj ruci revolver.

– Charlie!

U istom trenutku kad je to Herne viknuo, Cole opali. Služeći se lijevom rukom umjesto desnom, daleko je promašio. No nije promašio i Charlie. Pogodio je drveni zid samo nekoliko centimetara od protivnika i metak se odbio pod takvim kutom da je ušao Coleu u prsa s desne strane, probijajući se kroz tkivo, razarajući krvne žile, i izašao mu iznad stražnjice.

Cole se zapanjeno zabaljio u Charlieja, koji je još držao uperenu pušku i stiskao između usana tanku cigaru. Zanjše se, tražeći na zidu nešto za što bi se mogao uhvatiti. Nije bilo ničega. Više ga ništa nije moglo zadržati na nogama. Sruši se na zemlju i okrene na leđa. Razrogačenih je očiju gledao sivo nebo dok mu je bol u naletima probadala tijelo.

Ležat će tu još neko vrijeme i polako umirati, zanemaren od svijeta.

Herne se spusti sa sedla i spremi revolver. Otjera konja prema koralu i krene prema kući. Charlie je ostao na konju i naslonio mu vinčesterku na vrat.

Opet se otvore i zatvore neka vrata, ovaj put na kući. Na verandu s desne strane izađe Nate i polako krene verandom.

Charlie ga opazi prvi i daje znak Herneu, koji se odmah zaustavi.

Uto se Nate pojavi na uglu verande. Imao je na sebi crne hlače, bijelu košulju i crn prsluk. Nije bilo ni traga dugačkom kaputu i visokom šeširu koje je inače nosio. Danas je bio svoj čovjek, spreman da se bori za svoj vlastiti život.

U koricama o desnoj nozi nosio je kratkocijevni kolt. Drugi mu je kolt, koji Herne odmah prepozna kao svoj, bio zataknut za pojas s lijeve strane.

Zaustavi se i nehajno nasloni na drveni stup. Pogleda Charlieja, pa opet Hernea.

— Što je s njim? — reče mahnuvši glavom prema Charlieju.

— On ne sudjeluje u tom — odvрати Herne. — Obračunat ćemo se samo ti i ja.

— Ipak još drži pušku. Ne bih htio da me ustrijeli čim posegnem za oružjem.

— Spremi pušku, Charlie — reče Herne, ne skidajući pogled s Natea.

— Samo motri gornje prozore.

Charlie izvadi iz usta cigaru i iščupa iz nje zubima nekoliko komadića duhana. Ispljune ih, a onda okrene vinčesterku i spusti je u njavlaku.

— Kako ćemo to obaviti? — upita Nate i odmakne se od stupa.

— Posegni za revolverom kad god želiš.

— Ako ne posegnem?

— Tada ću ti prostrijeliti noge!

Nate zabaci glavu i nasmije se vrištavo kao i uvijek. U idućem trenu posegne za revolverom o desnom boku.

Pri tom se poguri. Bio je brz poput biča. Pa ipak, ne tako brz kao Herne, čiju je brzinu povećala želja za osvetom.

Herneov se revolver podigne dje lić sekunde prije Nateova. Gađao je Nateovu desnu ruku, meso ispod ramena. Nije ga htio odmah ubiti. Točno je pogodio cilj.

Nateov mu metak prozuji mimo lijeve ruke. Vrlo blizu.

Promatrajući Natea kao jastreb, Herne napne kokot, spreman za još jedan hitac. Voda Drummondove čete držao se za stup, dok mu je desna ruka nemoćno visjela, potpuno neupotrebljiva.

Herne polako krene prema njemu.

Nateu najednom ispadne revolver iz odrvenjelih prstiju. Koljena su mu pokleknula i lijeva mu je ruka klizila po stupu dok se rušio.

Već gotovo dotaknuvši koljenima pod, naglo se trgne natrag. Više se nije naslanjao lijevom rukom na stup, već je izvlačio iz pojasa Herneov kolt. Svojom je brzinom umalo iznenadio Hernea.

Odskočivši ulijevo, Herne podigne »remington«. Ovaj put je gađao lijevu ruku. Metak prode kroz podlakticu, neposredno ispred lakta. Čulo se jezivo pucanje kosti.

Nate se zagleda u krv. Kao da nije vjerovao svojim očima.

Herne preskoči ogradu verande i zaustavi se nepun metar ispred njega. Uzme mu iz klonule šake svoj kolt, a »remington« zatakne za pojas.

Polako napne kokot.

— Boga mu, već si me onesposobio — progunda Nate gledajući ga — pa završi s tim!

Herne zatrese glavom.

— Bilo bi to suviše lako. Želim ti dati vremena za razmišljanje. Razmisli o Taylorovu vješanju i silovanju njegove žene. Razmisli o vješanju one starice. Razmisli o ubojstvu Fairfaxa. Da, razmisli o svima njima!

Povuče se korak-dva i podigne revolver. Opalivši mu u trbuh, osvetnički se nasmije. Nateu će odjekivati u ušima taj smijeh dokle god ne izdahne.

— Hajdemo, Charlie! Uхватimo Drummonda!

Charlie je za trenutak oklijevao.

— Zar baš moramo, Jede! — izusti. — Nije li ovo dovoljno?

— Vraga je dovoljno! Svemu je kriva njegova pohlepa! — Herne hitro krene prema kućnim vratima. Zastane u predvorju, osluškujući. — Ja ću pretražiti ovdje sve, a ti se popni na gornji kat.

Žustro je ušao u dnevnu sobu. Vidio je ondje kožnate naslonjače, police s knjigama i nad kaminom uljenu sliku Drummondove žene. Upravo je htio izići kad je začuo tiho šuškanje iz udubljenja odvojenog zastorom. Smjesta uperi kolt u zavjesu.

— Izidi! Polako! — naredi. Zeleni baršunasti zastor pomakne se polako u stranu i izviri prestrašeno lice kvrgava nosa i čupavih obrva. — Dodi ovamo! Uzdignutih ruku!

Skot ga posluša. Drhtao je kao da će se raspasti.

— Gdje je on?

Fullerton mu nehotice odgovori očima. Herne se naglo okrene i potrči prema vratima. Charlie ga je pretekao i već se popeo na prvi kat.

Vrata biljarnice bijahu odškri-nuta, te ih Charlie otvori nogom i brzo ude, izvukavši revolver. Drummond je stajao s druge strane biljarskog stola i gledao ga. Na stolu su bile tri loptice, dvije crvene i jedna bijela, a kraj njih je ležao štap.

Našavši se s njim licem u lice, Charlie najednom zastane kao ukopan. Još je osjećao, protiv volje, strahopoštovanje.

Drummond podigne desnu ruku iznad ruba stola i pokaže mu kratkocijevni revolver »smith and wesson«. A onda ga ustrijeli. Ispali mu dva metka u srce.

Charlie se sruši na stol, ne opalivši ni metka. Polako, već mrtav, sklizne na pod.

Opazivši otvorena vrata, Herne skoči unutra. Najprije je opazio Charliejevo mrtvo tijelo, a onda začuje nešto zdesna i spazi nešto svijetlo kako leti kroz zrak. Biljarski ga štap udari u desno rame tako da mu je privremeno odrvenjelo. Uto naleti na njega Drummond i probije se van.

Herne zaškrguće zubima i krene za njim. Kad je stigao do vrha stubišta, Drummond se već spustio do sredine. Dovikne mu, a Drummond se brzo okrene i opet opali dvaput, brzo kao i prije, ali ne onako točno.

Spazivši revolver, Herne se na vrijeme bacio na pod. Oba mu metka prozujaše iznad tijela.

— Drummonde, ne možeš pobjeći! — vikne. — Svi su tvoji plaćenici nestali! Jedina ti je pomoć još revolver u ruci. Revolver kojim si ubio Charlieja. — Podigne se napola, a Drummond opali, ali prebrzo. Metak je okrznuo drvenu ogradu s desne strane. — Sada si ispalio posljednji metak!

Uspravi se i uperi kolt Drummondu u prsa.

— Misliš da ti vjerujem? — reče prezirno bogati rančer.

— Ako se ne varam, takve male pucaljke imaju pet metaka. Računaj koliko si puta opalio!

Nastojeći se prisjetiti, Drummond ponovo podigne oružje i uperi ga u Hernea. Povuču obarač. Čuo se samo škljocaj. Herne opali dvaput. Jednom za sebe i jednom

za Charlieja. Drummond odleti natraške sa stuba i potmulo trese o pod u podnožje.

Na prvom se katu otvore još jedna vrata i izide Drummondova žena, tako otmjena kao da se cijelo vrijeme, dok se u kući pucalo, dotjevala. Obukla je crnu haljinu, stegnutu oko vrata i zglavaka, a oko vrata joj je visio zlatan križ.

– Ako tražite muža, on vam je dolje – reče joj Herne, spremivši revolver i krenuvši niz stube. Klekne kraj Drummondova tijela i izvadi novčanik. Uzme iz snopa smotanih dolara dovoljno za dvije mjesecne plaće. Za sebe i Charlieja. Vjerovao je da se Charlie ne bi ljutio. Kad je već bacio novčanik na tijelo, padne mu na um jedna misao, pa ga je ponovo uzeo. Stotinu bi dolara moglo pomoći Taylorovoj ženi da lakše prezimi s djetetom u Fort Keoghu.

Tada uzme iz spremišta u podrumu svoju pušku.

Škota je zatekao u dnevnoj sobi gdje ga je i ostavio. Sjedio je nasred sobe i pio iz boce konjak, gutljaj za gutljajem. Herne izvadi iz džepa pet dolara i gurne mu ih u šaku.

– Gore je jedan čovjek. Bradat. Ima na sebi žut prsluk – reče. – Odvezite ga u grad kad se budete vraćali i pobrinite se da ga pristojno pokopaju. Razumijete? – Kad je Fullerton spremno kimnuo, Herne doda: – Doznam li da ste to zaboravili, vratit ću se!

Škot se umalo zagrcne.

Zaputivši se prema gradu, Herne iznenada zaustavi konja. Na planinama je, zaista, snijeg. Ostane li u Powdervilleu još nekoliko tjedana, bit će zarobljen u njemu cijele zime. Krene li na sjever, vjerojatno će se moći zaposliti u nekom od gradova uz željezničku prugu.

Okrene konja i zaputi se na sjever

KRAJ

U PRIPREMI:

Louis L'Amour:
RADIGAN

VEĆ JE U PRODAJI

SPECIJALNO IZDANJE

LASO

DA GA ČITATE

ZA LJETNIH ŽEGA, LJETNIH PRO-
LOMA OBLAKA, LJETNIH SPARINA
I LJETNIH – DOSADA